

Talouden tasapainotus 2020-2022

Ohjausryhmän ehdotus talouden tasapainottamisen keinoiksi

16.1.2020

Kaupungin väestö

Asukasluku muuttuu...?

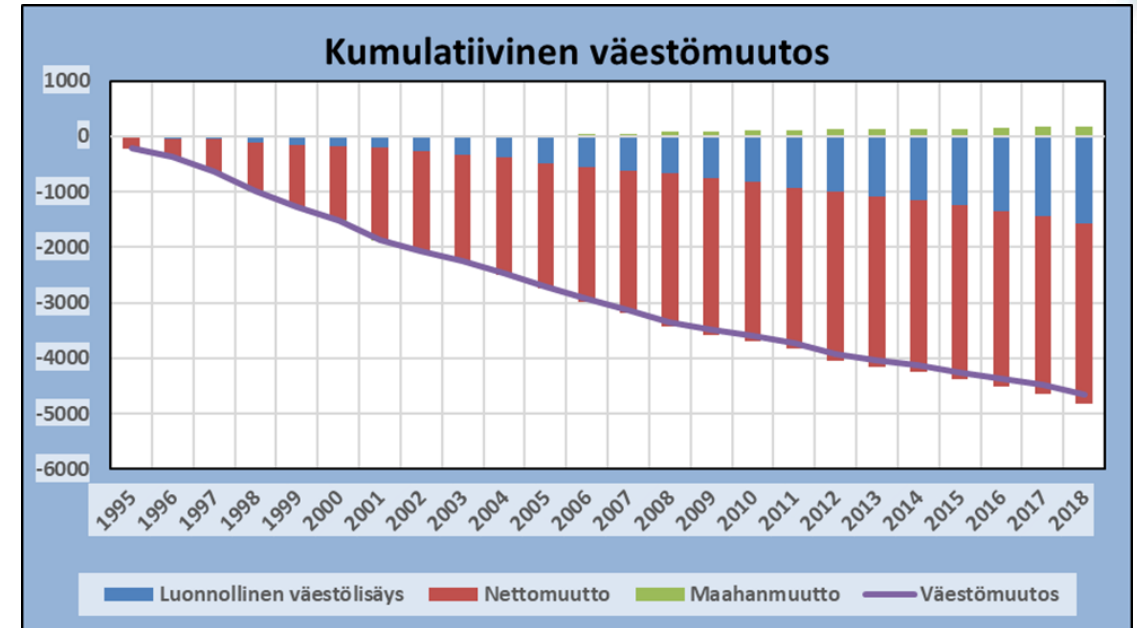
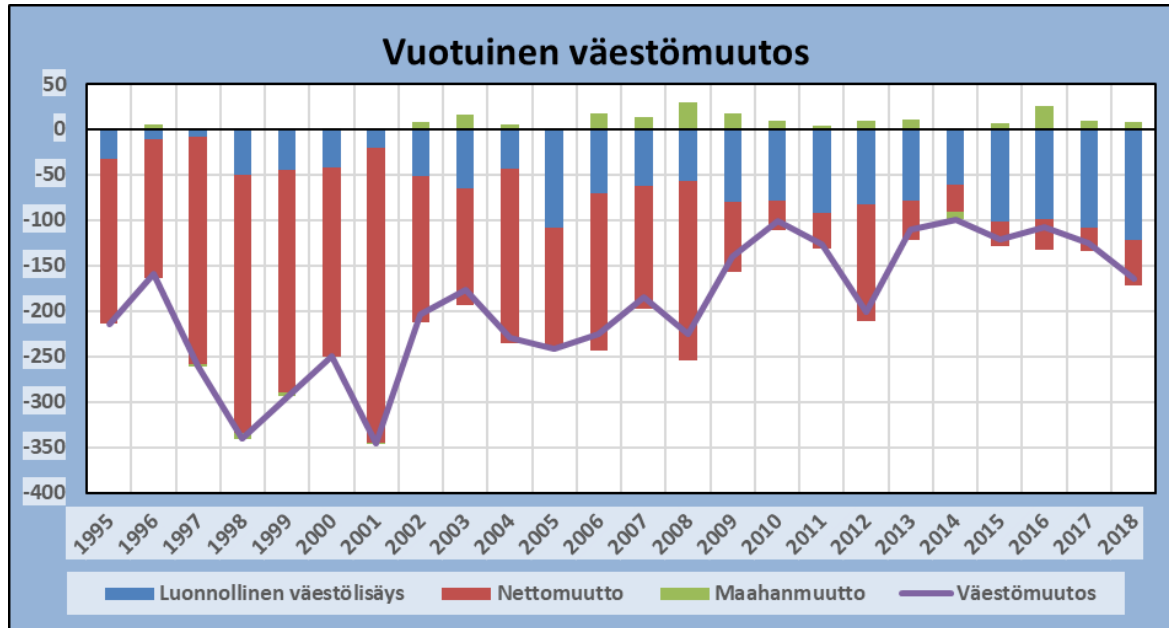
Kemijärvi	2009	2014	2018	2025	2030	2040	2009-18	2009-18/v	2009-18	2009-18/v	2018-25	2018-25/v	2018-25	2018-25/v
Asukasluku	8 519	7 892	7 370	6 550	6 104	5 408	-1 149	-128	-13,5 %	-1,5 %	-820	-117	-11,1 %	-1,6 %
0-5 päivähoito	303	283	247	178	165	156	-56	-6	-18,5 %	-2,1 %	-69	-10	-27,9 %	-4,0 %
6 esiopetus	59	56	43	34	31	28	-16	-2	-27,1 %	-3,0 %	-9	-1	-20,9 %	-3,0 %
7-12 alakoulu	398	323	320	251	195	177	-78	-9	-19,6 %	-2,2 %	-69	-10	-21,6 %	-3,1 %
13-15 yläkoulu	264	204	169	148	119	94	-95	-11	-36,0 %	-4,0 %	-21	-3	-12,4 %	-1,8 %
16-18 lukio/toinen aste	313	212	182	138	135	92	-131	-15	-41,9 %	-4,7 %	-44	-6	-24,2 %	-3,5 %
19-23 nuoret työkäiset ja d	356	282	193	164	157	115	-163	-18	-45,8 %	-5,1 %	-29	-4	-15,0 %	-2,1 %
24-64 työssäkäyvät	4 472	3 915	3 426	2 694	2 345	2 186	-1 046	-116	-23,4 %	-2,6 %	-732	-105	-21,4 %	-3,1 %
65-74 eläkkeelle siirtyneet	1 285	1 348	1 497	1 444	1 307	839	212	24	16,5 %	1,8 %	-53	-8	-3,5 %	-0,5 %
75-84 eläkkeellä olevat	861	965	942	1 069	1 203	1 073	81	9	9,4 %	1,0 %	127	18	13,5 %	1,9 %
85... ikääntyneet	208	304	351	430	447	648	143	16	68,8 %	7,6 %	79	11	22,5 %	3,2 %
Huoltosuhte	2009	2014	2018	2025	2030	2040	2009-18	2009-18/v	2009-18	2009-18/v	2018-25	2018-25/v	2018-25	2018-25/v
Kemijärvi	65,7	79,0	93,9	118,6	131,5	126,0	28	3	42,9 %	4,8 %	25	4	26,3 %	3,8 %
Verrokkit	54,4	62,0	67,4	72,0	74,4	78,0	13	1	23,9 %	2,7 %	5	1	6,8 %	1,0 %
Koko maa	63,3	72,4	80,3	90,7	95,9	99,1	17	2	26,8 %	3,0 %	10	1	13,0 %	1,9 %
Mediaani-ikä	2009	2014	2018	2025	2030	2040	2009-18	2009-18/v	2009-18	2009-18/v	2018-25	2018-25/v	2018-25	2018-25/v
Kemijärvi	53,0	56,0	58,0	62,0	64,0	62,0	5	1	9,4 %	1,0 %	4	1	6,9 %	1,0 %
Verrokkit ka	41,6	42,8	43,8	45,9	47,3	49,3	2	0	5,3 %	0,6 %	2	0	4,8 %	0,7 %
Koko maa ka	45,7	47,5	49,2	51,7	53,0	54,3	3	0	7,6 %	0,8 %	3	0	5,1 %	0,7 %

Perlacon Oy 2019

Asl. 2019M08* 7 331

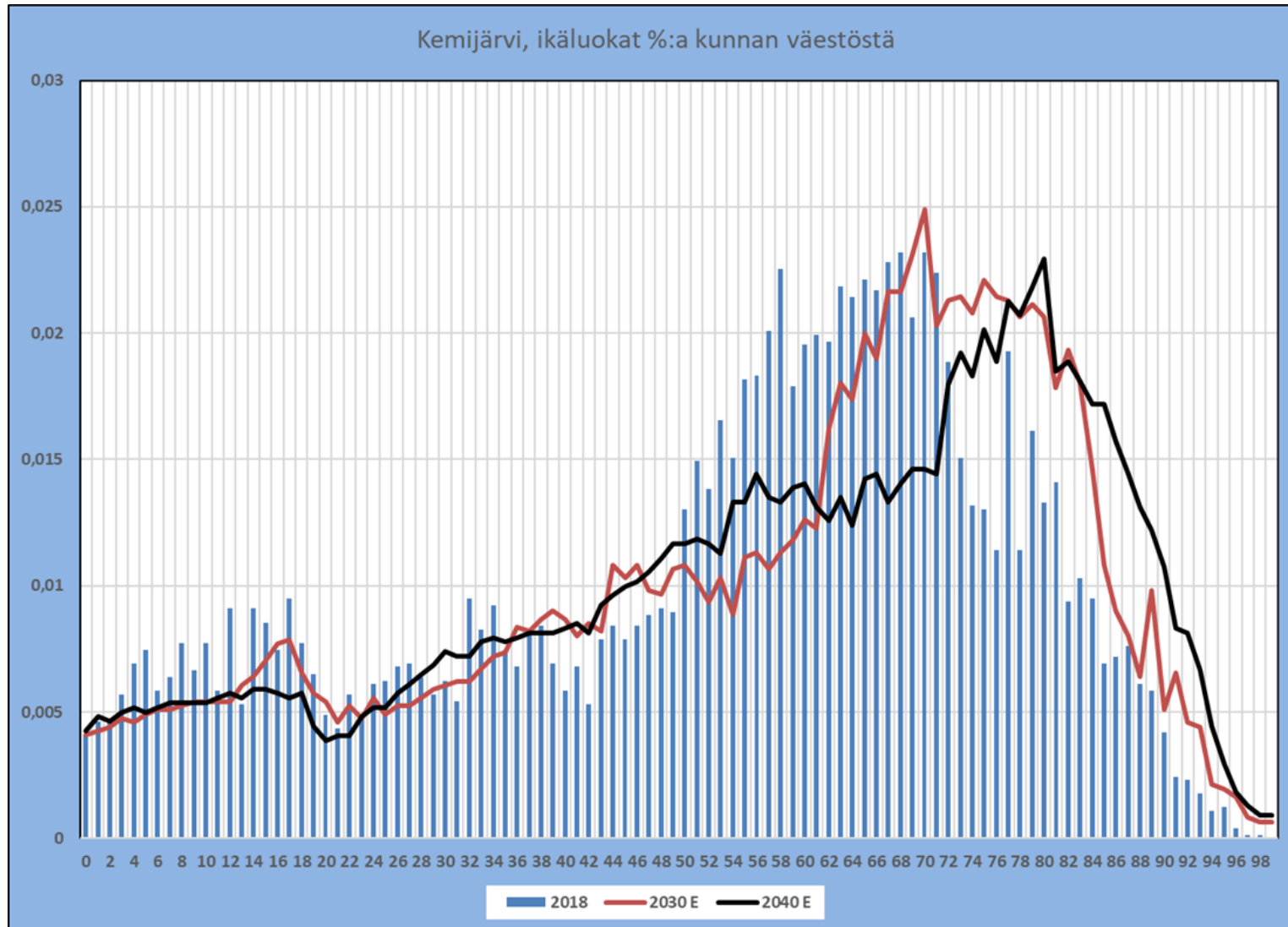
- Tilastokeskus arvioi asukasluvun laskun pysyvän tasaisena
- Työkäisten määrän ennakoitaan edelleen laskevan → negatiivinen vaikutus verotettavan tulon kehitykseen.
- Lasten määrän ennakoitaan vähenevän – syntyvien määrän vähentyminen lisääntyy
- Ikääntyminen näyttää jatkuvan.
- Huoltosuhte on suurempi, kuin verrokkikunnissa ja maassa keskimäärin. Huoltosuhteen ennustetaan tulevaisuudessa heikkenevän nopeasti.
- Mediaani-ikä on verrokkia ja koko maata korkeampi. Mediaani-ian ennustetaan nousevan koko ajan vuoteen 2040 asti.
- Ikääntyminen johtaa erityisesti verotettavan tulon alenemaan ja palvelutarpeen kasvuun.

Väestönmuutos

- Luonnollinen väestönlisäys on negatiivinen ts. syntyvien määrä on pienempi, kun kuolleiden
- Kunnasta muutetaan pois enemmän kuin kuntaan tulee uusia asukkaita
- Maahanmuutolla ei ole merkittävää vaikutusta väestömäärän kehitykseen

Väestörakenteen muutos, suhteellinen osuus

- Väestörakenteen muuttuminen tulee huomioida palvelurakenteen suunnittelussa ja muutoksen johtamisessa.
- Kemijärven kunnan väestörakenteen ennustetaan muuttuvan iäkkäämmäksi vuoteen 2040 mennessä.
- Yli 75-vuotiaiden osuus väestöstä lähes kaksinkertaistuu, työikäisten määrä pysyttelee lähes samassa tasossa ja lasten määrä vähenee.

Toiminnallista mittausta

Nettomenon yksikköhinta

Kemijärvi	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Muutos-%
Yleishallinto eur/asukas	273	309	313	287	138	179	131	-9 %
Manner-Suomen kuntien keskiarvo	280	183	191	146	142	154	153	-8 %
Viiteryhmän keskiarvo eur/asukas	277	162	174	132	122	130	134	-9 %
Rahankulutus viiteryhmän keskiarvoon nähden	27 867	-1 166 779	-1 097 845	-1 201 305	-120 501	-368 610	27 009	-1 %
Kemijärvi	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Muutos-%
Muut palvelut eur/asukas	303	269	308	326	317	455	403	5 %
Manner-Suomen kuntien keskiarvo	356	354	337	384	414	418	428	3 %
Viiteryhmän keskiarvo eur/asukas	365	363	349	410	424	443	443	4 %
Rahankulutus viiteryhmän keskiarvoon nähden	498 526	747 197	318 416	651 674	826 506	-95 493	296 028	-7 %
Kemijärvi	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Muutos-%
Yleishallinto ja muut palvelut eur/as	576	578	622	613	454	634	533	-1 %
Manner-Suomen kuntien keskiarvo	636	537	527	530	556	572	581	-1 %
Viiteryhmän keskiarvo eur/asukas	641	525	523	543	547	572	577	-2 %
Rahankulutus viiteryhmän keskiarvoon nähden	526 393	-419 583	-779 429	-549 630	706 005	-464 104	323 037	-6 %
Kemijärvi	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Muutos-%
Opetus ja kulttuuri eur/asukas	1 744	1 731	1 788	1 797	1 781	1 785	1 877	1 %
Manner-Suomen kuntien keskiarvo	1 744	1 786	1 804	1 821	1 852	1 854	1 925	2 %
Viiteryhmän keskiarvo eur/asukas	1 736	1 782	1 806	1 834	1 867	1 865	1 931	2 %
Rahankulutus viiteryhmän keskiarvoon nähden	-61 864	408 763	139 773	284 041	663 624	603 613	396 613	-124 %

Viiteryhmä: asl +-30 %

Varhaiskasvatus eur/lapsi

	Kemijärvi	Rovaniemi	Sodankylä	Salla	Kuusamo	Pudasjärvi	Posio
Nettokäyttökustannukset yhteensä 1000€	2 968	40529	4137	1198	5920	2677	621
Nettokäyttökustannukset ilman palveluseleitä, yksityistä tukea ja kotihoidon tukea	2 793	28141	3849	1117	4943	2343	571
..josta yksityisen hoidon tuki	0	41	0	0	63	0	0
..kotihoiton tuki	151	2125	259	74	510	306	41
..osittainen hoitoraha	10	102	5	0	15	4	0
..joustava hoitoraha	24	187	30	6	48	21	7
..palvelusetelikulut	0	9938	0	0	179	0	0
Nettokäyttökustannukset lasta kohden (1-6 + 0,25*0)	11 801	10 330	9 462	10 663	7 624	5 741	6 927
Nettokäyttökustannukset ilman palveluseleitä, yksityistä tukea ja kotihoidon tukea	6 556	7 137	8 103	6 311	6 058	7 510	4 461
...hoitopäivää kohden	76	85	74	98	61	64	75

Esiopetus eur/oppilas

Kustannukset euroa/oppilas	Kemijärvi	Rovaniemi	Sodankylä	Salla	Kuusamo	Pudasjärvi	Posio
Opetus	4 171	3 489	5 205	4 864	2 652	3 310	4 000
Kuljetus	976	186	321	1 318	679	989	3 190
Ruokailu	610	272	436	500	745	885	667
Muu oppilashuolto	0	178	26	1 364	826	287	1 190
Sisäinen hallinto	854	109	231	500	130	632	0
Kiinteistöjen ylläpito	854	726	474	455	478	1 184	1 381
Yhteensä ilman pieniä hankkeita	7 463	4 961	6 692	9 000	5 511	7 287	10 429
Pienet hankkeet	0	0	0	0	0	0	0
Käyttömenot yht ilman sairaita ja vammaisia oppilaita	7 463	4 961	6 692	9 000	5 511	7 287	10 429
Toiminnoittaiset käyttömenot yhteensä	7 854	5 375	7 551	9 182	5 848	8 345	10 952

Perusopetus eur/oppilas

Kustannukset, euroa/oppilas	Kemijärvi	Rovaniemi	Sodankylä	Salla	Kuusamo	Pudasjärvi	Posio	Keskiarvo
Opetus	6 309	4 400	7 189	6 000	5 613	6 228	7 185	5 394
Majoitus ja kuljetus	690	359	710	1 783	707	1 086	2 174	777
Ruokailu	573	389	723	889	725	980	1 136	658
Muu opiskelijahuolto	614	409	1 042	1 102	331	360	984	456
Sisäinen hallinto	498	365	595	1 306	513	718	36	546
Kiinteistöjen ylläpito	2 616	1 859	1 503	872	1 862	1 950	1 292	1 602
Yhteensä ilman pieniä hankkeita	11 300	7 782	11 763	11 952	9 750	11 323	12 806	9 432
Pienet hankkeet	0	0	249	495	309	346	0	158
Yhteensä ml pienet hankkeet	11 300	7 782	12 012	12 447	10 060	11 668	12 806	9 589
Toiminnoittaiset käyttömenot yht	11 719	8 475	12 771	13 249	10 585	12 732	13 399	10 232

Lukio eur/oppilas

Kustannukset eur/oppilas	Kemijärvi	Rovaniemi	Sodankylä	Salla	Kuusamo	Pudasjärvi	Posio	Keskiarvo
Opetus	8 273	4 637	10 531	9 333	5 776	5 725	16 212	5 007
Majoitus ja kuljetus	0	0	0	1 150	0	0	0	22
Ruokailu	576	317	510	667	202	717	727	409
Muu opiskelijahuolto	0	0	417	967	4	0	0	21
Sisäinen hallinto	1 121	424	781	1 383	811	767	1 030	618
Kiinteistöjen ylläpito	1 333	1 251	1 521	1 150	1 873	1 817	4 515	1 219
Yhteensä ilman pieniä hankkeita	11 303	6 628	13 760	14 650	8 667	9 025	22 485	7 296

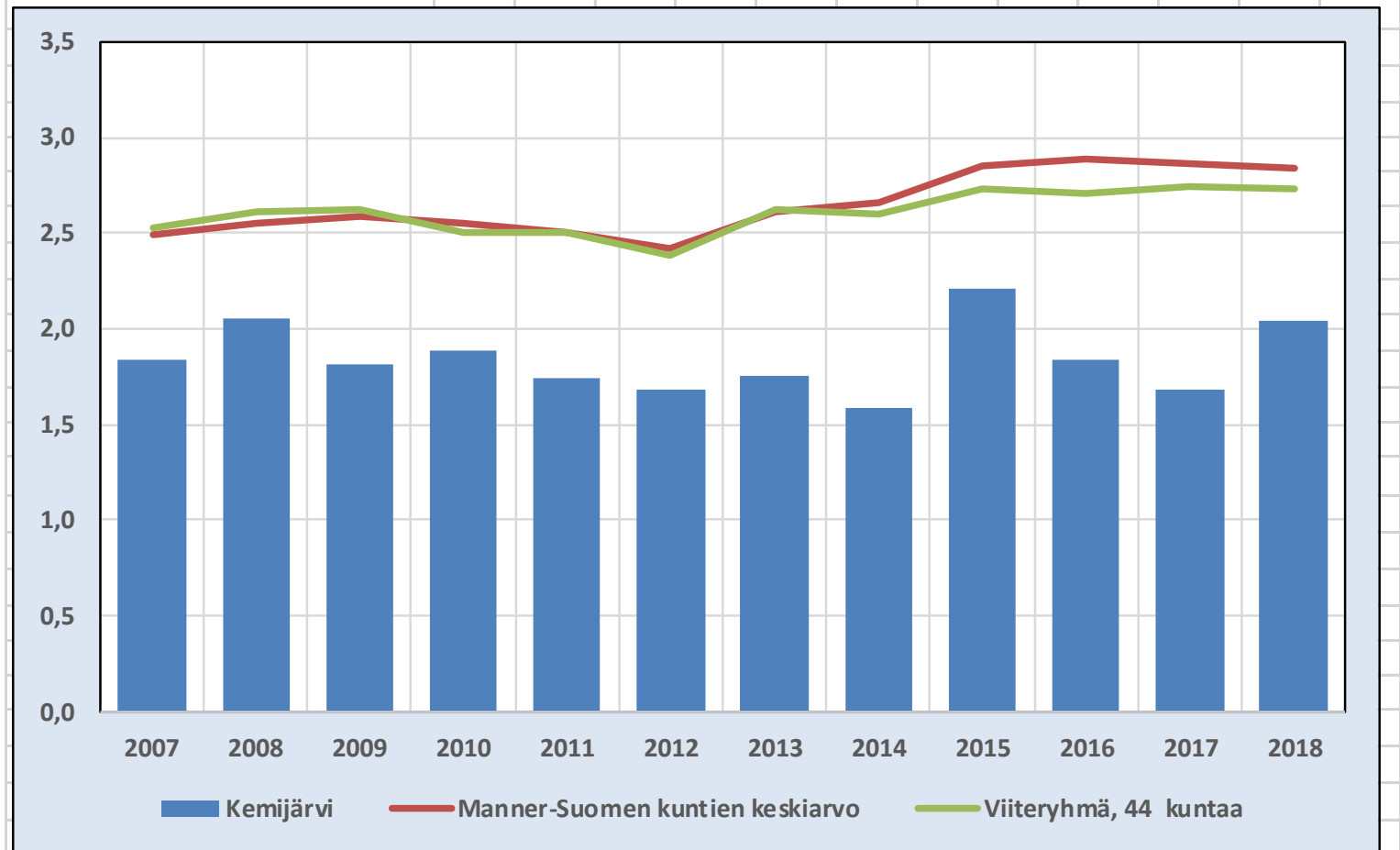
Nettomenon yksikköhinta

Kemijärvi	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Muutos-%
Sosiaalitoimi €/as	1 722	1 756	1 916	2 243	2 292	2 386	2 540	8 %
Manner-Suomen kuntien keskiarvo	1 290	1 412	1 468	1 559	1 602	1 619	1 702	5 %
Viiteryhmän keskiarvo eur/asukas	1 250	1 377	1 429	1 502	1 532	1 562	1 638	5 %
Rahankulutus viiteryhmän keskiarvoon nähden	-3 821 550	-3 025 958	-3 846 062	-5 753 577	-5 823 457	-6 204 274	-6 642 402	12 %
Kemijärvi	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Muutos-%
Terveystuolto eur/asukas	2 447	2 561	2 721	2 760	2 836	2 864	2 800	2 %
Manner-Suomen kuntien keskiarvo	1 881	2 045	2 075	2 099	2 111	2 105	2 163	3 %
Viiteryhmän keskiarvo eur/asukas	1 853	2 041	2 075	2 081	2 105	2 076	2 152	3 %
Rahankulutus viiteryhmän keskiarvoon nähden	-4 804 312	-4 156 243	-5 100 938	-5 272 761	-5 601 839	-5 932 998	-4 776 019	0 %
Kemijärvi	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Muutos-%
Perusturva yhteensä eur/asukas	4 169	4 317	4 637	5 003	5 128	5 250	5 340	5 %
Manner-Suomen kuntien keskiarvo	3 171	3 457	3 542	3 658	3 713	3 723	3 865	4 %
Viiteryhmän keskiarvo eur/asukas	3 104	3 417	3 504	3 583	3 637	3 639	3 790	4 %
Rahankulutus viiteryhmän keskiarvoon nähden	-8 625 861	-7 182 201	-8 947 000	-11 026 337	-11 425 296	-12 137 272	-11 418 421	5 %

Viiteryhmä: asl +/-30 %

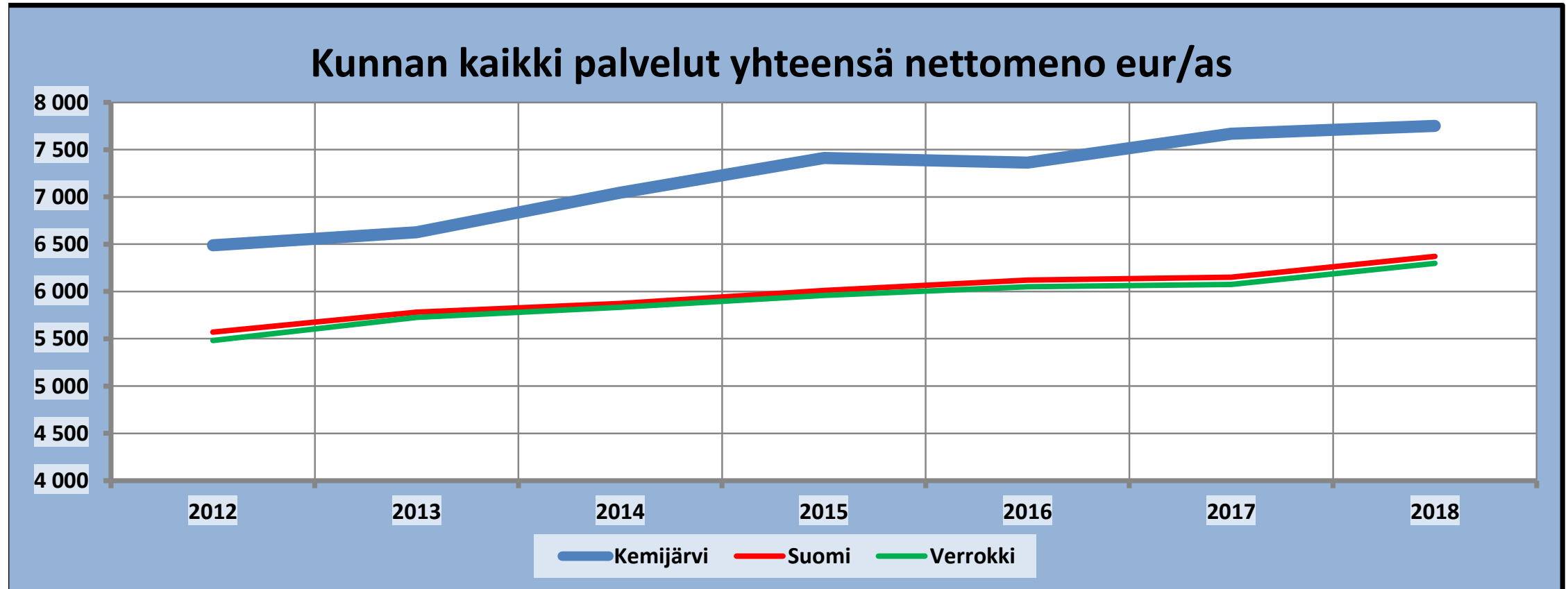
Erikoissairaanhoidon euro/as per perusterveydenhuolto euro/as

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kemijärvi	1,8	2,1	1,8	1,9	1,7	1,7	1,8	1,6	2,2	1,8	1,7	2,0
Manner-Suomen kuntien keskiarvo	2,5	2,6	2,6	2,5	2,5	2,4	2,6	2,7	2,9	2,9	2,9	2,8
Viiteryhmä, 44 kuntaa	2,5	2,6	2,6	2,5	2,5	2,4	2,6	2,6	2,7	2,7	2,7	2,7

Nettomenon yksikköhinta

Kemijärvi	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Muutos-%
Kaikki yhteensä eur/asukas	6 490	6 626	7 047	7 414	7 363	7 668	7 750	3 %
Manner-Suomen kuntien keskiarvo	5 569	5 780	5 874	6 009	6 121	6 150	6 371	2 %
Viiteryhmän keskiarvo eur/asukas	5 481	5 725	5 832	5 960	6 051	6 076	6 299	2 %
Rahankulutus viiteryhmän keskiarvoon nähden	-8 161 333	-7 193 021	-9 586 655	-11 291 926	-10 055 667	-11 997 762	-10 698 772	5 %

Tuloslaskelma

Kemijärvi - tuloslaskelma

- Toimintatuotoissa ja – kuluissa on varsinaiset kunnan järjestämät palvelut.
- Verotulot perustuvat kunnan verotusoikeuteen.
- Valtionosuudet – ei korvamerkittyjä, eivät ylitä palvelun tuottamisesta aiheutuvia menoja.
- Vuosikate on säännöllisten tulojen ja menojen jälkeinen välisumma, olisi oltava > poistot ja mieluummin > nettoinvestoinnit + lainan lyhennys.
- Mikä on oikea poistojen taso?
- ”Kurjuutta” mitataan nykyisin alijäämällä, alijäämään eivät suoraan vaikuta investoinnit; alijäämää ei voi korjata kassavaroilla.

Kemijärvi	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Toimintatuotot 1000 €	13 090	12 766	11 846	9 697	9 319	9 482
Toimintamenot 1000 €	68 186	70 597	66 861	64 772	65 035	64 611
Toimintakate €	-55 096	-57 831	-55 015	-55 075	-55 716	-55 129
Kunnallisvero 1000 €	22 654	23 347	23 378	23 640	23 514	23 822
Yhteisövero 1000 €	979	1 120	1 208	1 046	1 292	1 298
Kiinteistövero 1000 €	3 711	3 897	3 956	4 419	4 347	4 326
Verotulot yhteensä 1000 €	27 344	28 364	28 542	29 105	29 153	29 446
Valtionosuudet 1000 €	29 749	29 623	25 729	27 095	25 907	25 357
Rahoitustulot ja -menot netto 10	747	555	634	1 243	1 183	1 507
Korkotulot 1000 €	11	3	10	412	411	423
Muut rahoitustulot 1000 €	1 574	1 427	1 438	1 579	1 406	1 718
Korkomenot 1000 €	503	515	445	340	281	234
Muut rahoitusmenot 1000 €	335	360	369	408	353	400
Vuosikate 1000 €	2 744	711	-110	2 368	527	1 181
Poistot 1000 €	2 828	2 716	2 625	2 282	2 385	2 419
Satunnaiset tuotot 1000 €	0	0	0	4 123	0	0
Satunnaiset kulut 1000 €	0	0	0	0	0	0
Tuloslaskelman tulos 1000 €	-84	-2 005	-2 735	4 209	-1 858	-1 238
Poisterojen muutos 1000 €	0	0	0	0	0	0
Varausten muutos 1000 €	0	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos 1000 €	0	6	6	0	15	11
Ali/ylijäämä 1000 €	-84	-1 999	-2 729	4 209	-1 843	-1 227
Kumulat. edell. tilik. ja kuluvan tilikauden jäämät 1000 €	-715	-2 513	-5 242	-1 034	-2 878	-4 105

Tuloslaskelmasta toimintakate

- Toimintakate on negatiivinen luku, joka on toimintatulojen ja toimintamenojen erotus.
- Toimintakatteeseen sisältyvät kunnan varsinaisen palvelutuotannon tulot ja menot.
- Mitä suurempi toimintakate on, sitä enemmän kunnan on saatava toimintaa rahoittavia tuloja verorahoituksesta ja valtionosuuksista (ja rahoitustuloista jne).

Oma sij.	Toimintakate e/as	2008	2018				
	Minimi	3 414	4 320				
	25 %	4 052	5 373				
	Keskiarvo	4 399	6 021				
	75 %	4 697	6 551				
	Maksimi	5 841	9 043				
281 Kemijärvi		5 590	7 480				
Sij.	Toimintakate e/as	2008	2018	Sij.	Toimintakate e/as	2008	2018
1	Rusko	3 699	4 320	295	Pelkosenniemi	5 376	9 043
2	Pornainen	3 717	4 446	294	Puolanka	5 252	8 392
3	Kerava	3 479	4 449	293	Savukoski	5 841	8 364
4	Muurame	3 762	4 521	292	Ristijärvi	5 212	8 247
5	Helsinki	3 671	4 590	291	Utsjoki	5 800	8 215
6	Jyväskylä	3 806	4 611	290	Salla	5 557	8 129
7	Lieto	3 915	4 619	289	Vaala	5 629	8 035
8	Lempäälä	3 867	4 668	288	Enontekiö	5 734	8 002
9	Pirkkala	3 585	4 685	287	Hyrnsalmi	5 414	7 947
10	Vantaa	4 021	4 701	286	Rautavaara	5 382	7 704
11	Ylöjärvi	3 578	4 706	285	Lestijärvi	4 976	7 621
12	Järvenpää	3 768	4 745	284	Ilomantsi	5 279	7 552
13	Kempele	3 725	4 762	283	Vesanto	5 170	7 520
14	Hattula	3 827	4 826	282	Posio	5 079	7 491
15	Vihti	3 824	4 828	281	Kemijärvi	5 590	7 480
16	Oulu	3 604	4 837	280	Ylitornio	4 745	7 477
17	Kontiolahti	3 633	4 849	279	Pello	4 810	7 465
18	Espoo	4 261	4 851	278	Pudasjärvi	5 404	7 455
19	Kaarina	3 843	4 857	277	Muonio	4 711	7 384
20	Nurmijärvi	3 695	4 862	276	Suomussalmi	4 760	7 377

Kunnan tulovero – verotettava tulo

Oma sij.	Verotettava tulo €/as	2009	2018
	Minimi	8 456	8 957
	25 %	10 994	12 173
	Keskiarvo	12 791	14 175
	75 %	14 335	15 943
	Maksimi	30 924	38 115
100	Kemijärvi	13 184	15 034
Sij.	Verotettava tulo €/as	2009	2018
1	Kauniainen	30 924	38 115
2	Espoo	22 593	24 674
3	Kirkkonummi	19 439	22 358
4	Helsinki	19 866	22 122
5	Tuusula	18 894	21 378
6	Sipoo	20 911	21 298
7	Naantali	16 884	20 272
8	Nurmijärvi	17 455	19 973
9	Pirkkala	17 368	19 844
10	Siuntio	16 710	19 766
11	Järvenpää	18 219	19 692
12	Inkoo	16 078	19 618
13	Porvoo	16 968	19 382
14	Kaarina	17 138	19 259
15	Vantaa	18 350	19 048
16	Kerava	18 480	19 021
17	Hyvinkää	16 738	18 973
18	Rauma	17 235	18 867
19	Vihti	16 665	18 754
20	Masku	15 183	18 607
Sij.	Verotettava tulo €/as	2009	2018
295	Merijärvi	8 712	8 957
294	Ranua	9 515	10 175
293	Halsua	10 567	10 234
292	Kivijärvi	8 456	10 293
291	Rääkkylä	9 288	10 317
290	Rautavaara	9 958	10 352
289	Siikainen	9 617	10 363
288	Karvia	10 386	10 393
287	Soini	9 730	10 408
286	Kärsämäki	10 436	10 422
285	Perho	9 698	10 480
284	Pertunmaa	9 667	10 524
283	Polvijärvi	9 467	10 575
282	Tervo	9 511	10 583
281	Posio	10 368	10 668
280	Kannonkoski	9 963	10 678
279	Pudasjärvi	9 942	10 721
278	Honkajoki	10 687	10 777
277	Pielavesi	9 939	10 836
276	Puolanka	10 427	10 887

Kunnan kiinteistöverot

- Kunta perii verotuloa myös sen alueella olevista kiinteistöistä.
- Pääasiallinen kiinteistövero peritään maapohjasta jne,
- Vakituista asunnoista ja
- Muista asuinrakennuksista (vapaa-ajan asunnot)-
- On myös voimalaitosvero ja rakentamattomien tonttien vero.
- Vapaa-ajanasuntojen vero ei saa olla kuinka suuri hyvänsä (rajataan suhteessa vakituiseen asumiseen).
- Toisin kuin kunnan tuloveroprosentti, kiinteistövero ei ole alarajaltaan rajaamaton.
- Kiinteistöveroprosenttien taso on noussut hyvin paljon enemmän kuin tuloveroprosentti.

Yleinen KIVE	2008	2018	Muutos-%
Maksimi	1,00 %	1,80 %	80 %
Minimi	0,50 %	0,93 %	86 %
Keskiarvo	0,71 %	1,07 %	50 %

Vak. asrak, KIVE	2008	2018	Muutos-%
Maksimi	0,50 %	0,75 %	50 %
Minimi	0,22 %	0,41 %	86 %
Keskiarvo	0,31 %	0,52 %	65 %

Muu asrak, KIVE	2008	2018	Muutos-%
Maksimi	1,00 %	1,80 %	80 %
Minimi	0,50 %	0,93 %	86 %
Keskiarvo	0,85 %	1,14 %	34 %

Kemijärven prosentit

- Yleinen **1,20 %**
- Vakit asrak **0,50 %**
- Muu asrak **1,35 %**

Oma sij.	Kiinteistövero e/as	2008	2018
	Minimi	47	124
	25 %	108	233
	Keskiarvo	159	335
	75 %	165	362
	Maksimi	1 110	2 085

18	Kemijärvi	339	587
----	-----------	-----	-----

Sij.	Kiinteistövero e/as	2008	2018
1	Pelkosenniemi	1 110	2 085
2	Eurajoki	698	2 032
3	Kustavi	860	1 535
4	Kittilä	485	1 094
5	Utajärvi	573	993
6	Kolari	562	959
7	Sodankylä	448	942
8	Vaala	518	942
9	Tervola	544	915
10	Luhanka	231	819
11	Puumala	372	783
12	Taivassalo	357	717
13	Ristijärvi	351	635
14	Inari	271	633
15	Kuhmoinen	311	600
16	Hirvensalmi	324	599
17	Parainen	259	599
18	Kemijärvi	339	587
19	Inkoo	223	544
20	Simo	102	532

Sij.	Kiinteistövero e/as	2008	2018
295	Liminka	47	124
294	Hausjärvi	102	128
293	Tyrnävä	58	134
292	Lumijoki	72	141
291	Laihia	77	153
290	Uurainen	71	166
289	Marttila	68	169
288	Nousiainen	73	181
287	Valtimo	86	183
286	Lieto	98	184
285	Aura	84	189
284	Rusko	80	189
283	Kontiolahti	131	189
282	Jokioinen	87	190
281	Karjajoki	86	191
280	Luoto	109	193
279	Isokyrö	77	195
278	Ulvila	73	197
277	Liperi	115	197
276	Masku	100	198

Osuus yhteisöveron tuotosta

- Kunnat saavat valtiolta oman osuutensa yritysten tuottaman yhteisöveron tuotosta. Tämä kuntien ja valtion välinen jako-osuus sovitaan (vuosittain)
- Kuntien keskinäinen osuus yhteisöverosta perustuu kunnassa olevien yritysten ja yritysten työpaikkojen määrän ja yritysten verotettavan tulon perusteella.
- Kaikkea yhteisöverotuloa EI jaeta sille kunnalle, jonka alueella on yrityksen kotipaikka tai pääkonttori.
- Yhteisöveron määrä tulee alenemaan sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä.
- Aika-ajoin keskustellaan yhteisöveron poistamisesta suhdannemuutosten perusteella – toisaalta tämä poistaisi osan kunnan motivaatiosta koettaa houkuttaa alueella elinvoimaa kasvattavaa yritystoimintaa.

Oma sij.	Yhteisövero e/as	2008	2018
	Minimi	45	62
	25 %	145	169
	Keskiarvo	231	265
	75 %	278	325
	Maksimi	1 706	1 056
214	Kemijärvi	164	176
Sij.	Yhteisövero e/as	2008	2018
1	Harjavalta	875	1 056
2	Savukoski	704	942
3	Pyhäjärvi	678	935
4	Helsinki	500	887
5	Vieremä	548	865
6	Kaskinen	1 706	857
7	Rautavaara	600	823
8	Multia	495	686
9	Puumala	490	650
10	Ilomantsi	415	628
11	Heinävesi	514	616
12	Kivijärvi	414	552
13	Juupajoki	255	532
14	Lestijärvi	422	521
15	Turku	336	508
16	Sonkajärvi	370	491
17	Äänekoski	241	486
18	Mäntyharju	357	476
19	Puolanka	371	475
20	Kangasniemi	374	471
Sij.	Yhteisövero e/as	2008	2018
295	Tyrnävä	59	62
294	Luoto	107	66
293	Liminka	48	67
292	Lumijoki	45	77
291	Muhos	153	87
290	Nousiainen	80	90
289	Akaa	152	97
288	Kontiolahti	99	97
287	Siuntio	72	97
286	Hailuoto	90	101
285	Alavieska	78	101
284	Nivala	94	105
283	Nakkila	117	106
282	Merijärvi	101	110
281	Liperi	92	110
280	Simo	76	113
279	Vesilahti	85	115
278	Hollola	139	119
277	Järvenpää	125	120
276	Utsjoki	65	121

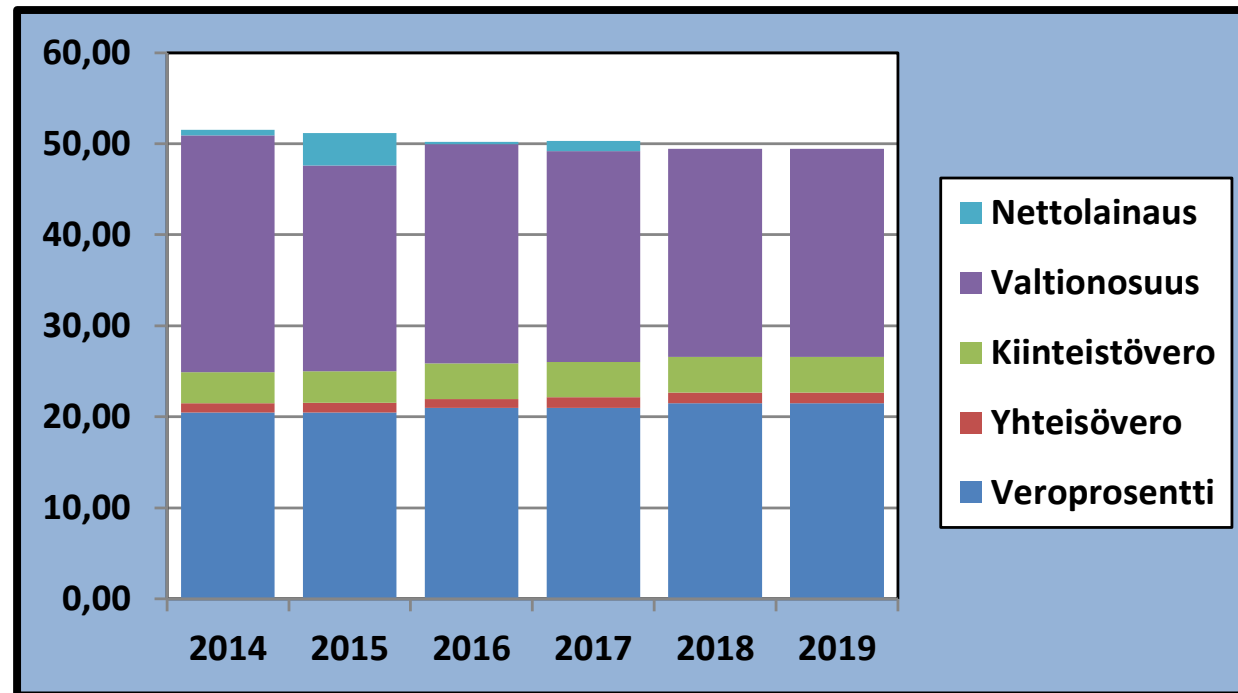
Valtionosuuden suhde

Oma sij.	vos veroprosenttia	2009	2018
	Minimi	-0,1	-0,6
	25 %	10,4	11,6
	Keskiarvo	17,6	20,9
	75 %	24,3	29,3
	Maksimi	44,3	51,8
173	Kemijärvi	23,1	22,9
Sij.	vos veroprosenttia	2009	2018
1	Kauniainen	1,2	-0,6
2	Espoo	-0,1	0,6
3	Helsinki	1,4	1,4
4	Kirkkonummi	2,8	2,4
5	Tuusula	3,0	2,9
6	Pirkkala	4,1	3,0
7	Sipoo	3,8	3,0
8	Kerava	2,2	3,2
9	Järvenpää	3,1	3,2
10	Nurmijärvi	3,7	3,5
11	Naantali	4,2	3,7
12	Siuntio	4,3	3,7
13	Vantaa	3,0	4,0
14	Vihti	4,5	4,2
15	Rusko	6,3	4,2
16	Kaarina	4,5	4,3
17	Masku	5,2	4,4
18	Porvoo	5,1	5,2
19	Lempäälä	6,4	5,6
20	Hattula	7,2	5,6
Sij.	vos veroprosenttia	2009	2018
295	Ranua	44,3	51,8
294	Posio	29,8	49,0
293	Puolanka	34,3	49,0
292	Rautavaara	37,7	48,8
291	Salla	35,4	48,3
290	Vesanto	37,0	43,1
289	Kivijärvi	39,6	42,5
288	Merijärvi	37,2	42,4
287	Hyrnsalmi	32,3	42,3
286	Kärsämäki	31,2	42,2
285	Pudasjärvi	33,5	41,9
284	Rääkkylä	34,4	41,2
283	Pielavesi	31,5	40,9
282	Kannonkoski	33,2	40,9
281	Sulkava	26,1	40,1
280	Valtimo	34,2	39,9
279	Tervo	28,7	39,4
278	Kaavi	27,8	39,2
277	Juuka	30,4	38,6
276	Perho	34,2	38,5

- Esitys kuvaa valtionosuuden määrää veroprosenttiyksiköiksi muutettuna – mitä suurempi luku, sitä riippuvaisempi kunta on valtionosuudesta.

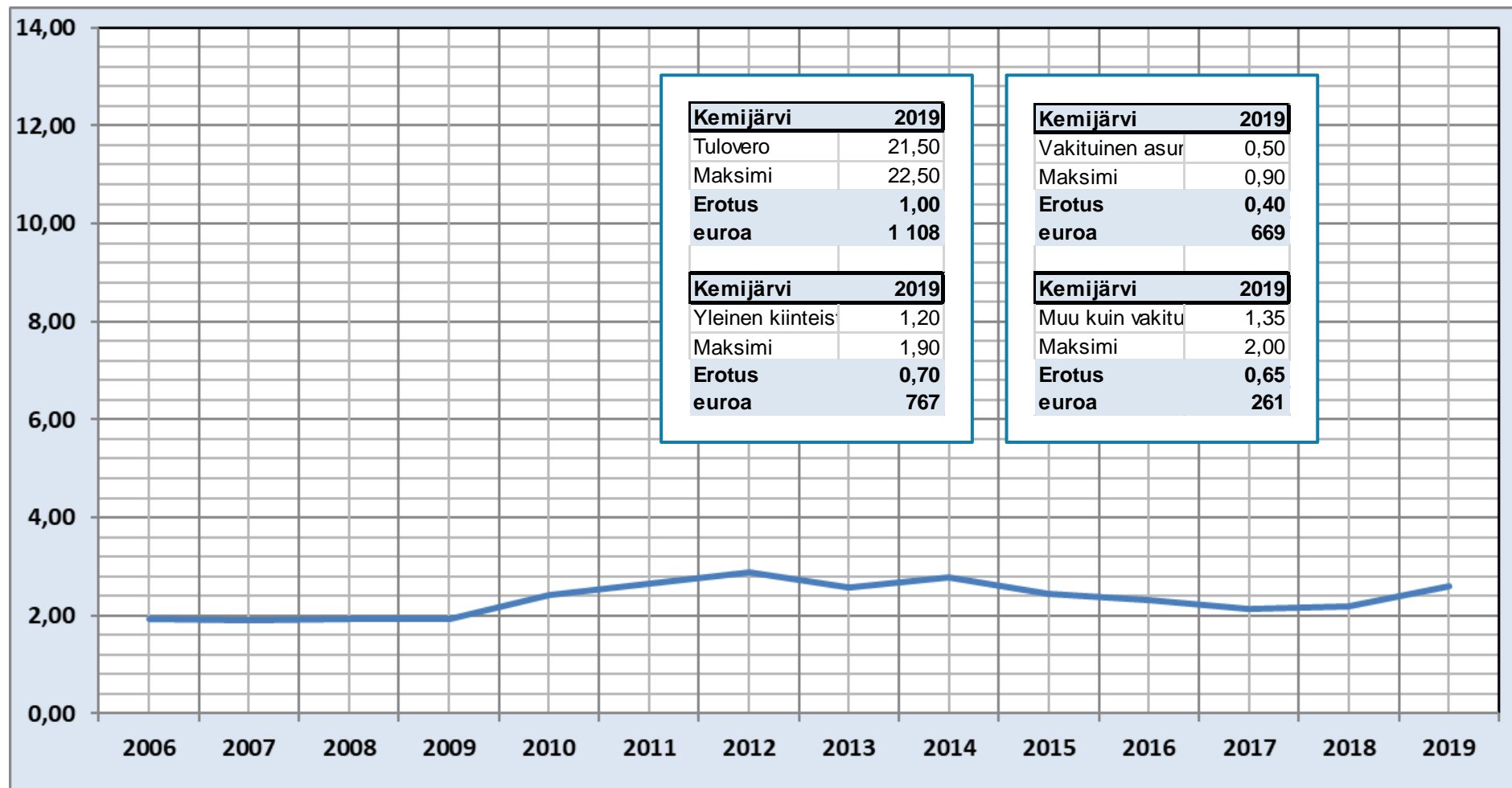
Kokonaisveroaste

Kemijärvi	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Veroprosentti	20,50	20,50	21,00	21,00	21,50	21,50
Yhteisövero	0,98	1,06	0,93	1,15	1,17	1,17
Kiinteistövero	3,42	3,47	3,93	3,88	3,90	3,90
Valtionosuus	26,01	22,56	24,07	23,14	22,89	22,89
Nettolainaus	0,61	3,57	0,29	1,13	0,00	0,00
Kokonaisveroaste	51,53	51,16	50,21	50,30	49,46	49,46

- Esitys kuvaa kunnan palvelurakenteen kustannuksen, kun koko verorahoitus muutetaan veroprosenttiyksiköiksi. Kemijärven 49,46 veroprosenttiyksikköä.

Verovara

- Verovara kertoo kuinka kaukana kunnan veroprosentit (tulo-, kiinteistö- ja yhteisö) on koko maan maksimiprosenteista.
- Laskettu ensin veroerät yhteen euroina ja sen jälkeen summa on muutettu veroprosentiksi

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kemijärvi	1,92	1,91	1,92	1,93	2,41	2,64	2,88	2,58	2,79	2,45	2,31	2,14	2,17	2,61
Erotus maksimiin eu	2 081	2 145	2 159	2 086	2 612	2 917	3 266	2 941	3 178	2 762	2 584	2 374	2 408	

Verovara – maksimit ja minimi

	2015	2016	2017	2018	2019		2015	2016	2017	2018	2019
Haapajärvi	0,65	0,68	0,90	0,40	0,73	Kustavi	9,36	11,04	12,22	12,40	14,09
Akaa	1,66	1,60	1,22	0,80	1,01	Kolari	5,89	6,43	7,15	7,06	8,30
Teuva	1,39	1,37	0,98	0,80	1,12	Puumala	4,83	5,81	7,00	6,99	8,09
Pyhäranta	2,31	1,68	0,83	0,83	1,17	Sysmä	5,91	6,12	7,03	7,01	7,82
Kaavi	1,62	1,53	1,35	0,91	1,44	Kittilä	5,60	5,59	6,58	6,54	7,56
Reisjärvi	1,11	1,17	0,99	0,93	1,25	Luhanka	5,94	5,44	7,47	6,36	7,15
Tyrnävä	2,47	2,48	2,09	1,03	1,32	Hirvensalmi	5,79	5,75	6,09	6,08	6,97
Savonlinna	0,64	0,37	1,22	1,05	1,46	Kauniainen	7,04	6,53	6,63	6,65	6,89
Kärkölä	1,11	1,11	1,33	1,06	1,34	Helsinki	5,49	5,54	6,15	6,18	6,56
Simo	1,20	0,91	1,09	1,08	1,39	Espoo	5,84	5,88	6,03	6,05	6,39
Oulainen	1,20	1,49	1,74	1,10	1,47	Ypäjä	4,99	4,54	5,29	5,27	6,39
Vimpeli	0,76	0,57	0,88	1,12	1,46	Eurajoki	5,59	5,69	5,85	5,76	6,07
Pelkosenniemi	2,45	2,29	3,21	1,15	2,19	Kuhmoinen	3,74	4,21	5,18	5,17	6,06
Ylivieska	1,51	1,55	1,65	1,16	1,33	Kemiönsaari	4,32	4,45	5,19	5,21	5,89
Alavieska	1,56	1,60	2,54	1,21	1,49	Ylitornio	5,25	5,40	5,09	5,07	5,75

Rahoituslaskelma

Kemijärvi	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Vuosikate 1000 €	2 744	711	-110	2 368	527	1 181
Satunnaiset tuotot 1000 €	0	0	0	4 123	0	0
Satunnaiset kulut 1000 €	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset 1000 €	-25	-176	-125	-3 594	-8	-535
Investoinnit						
Investointimenot 1000 €	4 188	5 480	6 383	4 181	1 814	1 576
Rahoitusosuudet investointeihin 1000 €	345	1 034	176	717	10	100
Investointien omahankintamenot	3 843	4 446	6 207	3 464	1 804	1 476
Investointihyödykkeiden myyntitulot 1000 €	33	359	2 446	11 699	48	2 302
Nettoinvestoinnit 1000 €	3 810	4 087	3 761	-8 235	1 756	-826
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta, netto 1000 €	-1 091	-3 552	-3 996	11 132	-1 237	1 472
Antolainauksen muutokset						
Antolainan antaminen 1000 €	102	215	34	11 749	25	50
Antolainan lyhennys 1000 €	0	148	230	1 375	9	141
Nettoantolainaus 1000 €	-102	-67	196	-10 374	-16	91
Lainakannan muutokset						
Lainanottaminen 1000 €	5 284	8 875	258	7 600	2 500	7 200
Lainan lyhennys 1000 €	4 897	5 290	5 302	4 842	4 951	4 961
Pitkäaikainen laina, nettomuutos 1000 €	387	3 585	-5 044	2 758	-2 451	2 239
Lyhytaikainen laina, muutos 1000 €	0	0	5 500	-2 500	4 000	-4 000
Lainakannan muutos, netto 1000 €	387	3 585	456	258	1 549	-1 761
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Muutos omassa pääomassa	0	201	0	0	0	0
Muutos toimeksiantojen varoissa	222	10	-214	-21	128	68
Muutos vaihto-omaisuudessa	42	-1	-4	194	-2	-13
Muutos saamisissa	1 302	222	-526	587	-326	855
Muutos korottomissa veloissa	-1 513	2 492	470	-1 843	191	-379
Muut maksuvalmiuden muutokset, netto	53	2 723	-274	-1 083	-9	531
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	338	6 442	378	-11 199	1 524	-1 139
Rahavarat 1.1. 1000 €	3 145	2 392	5 282	1 665	1 598	1 884
Rahavarojen muutos 1000 €	-753	2 890	-3 617	-67	286	333
Rahavarat 31.12. 1000 €	2 392	5 282	1 665	1 598	1 884	2 217

- Vuosikate on säännöllisten tulojen ja menojen jälkeinen välisumma, olisi oltava > (suurempi kuin) poistot.
- Samoin vuosikatteen tulisi olla suurempi kuin nettoinvestoinnit. Muuten kunta velkaantuu tai myy omaisuuttaan.
- Lainan lyhentäminen ei ole kunnassa menoa ja lainanottaminen ei ole tuloa (vrt. valtio ja yritykset ja mennyt aika).
- Laina siirtyy lyhennyksinä myöhemmin kunnan keräämäksi verotuloksi.
- Koska velkaantuminen on perusteltua? → sukupolvien välinen yhteys ja kuntaan muuttavat
- Kassavarojen purkaminen ei muuta tuloslaskelman ali/ylijäämää, kassavarat on etukäteistä veronkantoa.
- Oikea taso?

Investoinnit Kemijärvellä

Kemijärvi			
	2009...2012	2012...2016	2016...2018
	Vuodessa	Vuodessa	Vuodessa
Asukasluku	8 331	7 879	7 522
Bruttoinvestoinnit eur/as	505	633	336
...koko maa keskimäärin	668	788	645
Nettoinvestoinnit eur/as	422	192	-324
...koko maa keskimäärin	415	439	462
Vuosikate euroa/asukas	355	192	181
...koko maa keskimäärin	357	375	488
Poistot eur/as	312	333	314
...koko maa keskimäärin	323	375	395
Poistot käyttöomaisuudesta %	3,7 %	3,4 %	3,2 %
...koko maa keskimäärin	4,1 %	4,2 %	4,3 %
Ali/ylijäämä eur/as	-112	549	-166
...koko maa keskimäärin	-53	158	-4
Vuosikate - Nettoinvestoinnit e	-67	-1	504
...koko maa keskimäärin	-58	-64	26
Käyttöomaisuuden arvo eur/as	8 395	9 853	9 710
...koko maa keskimäärin	5 903	6 935	7 302

- Kemijärvellä investointitaso on ollut viimeisinä vuosina vähemmän kuin maassa keskimäärin.
- Poistojen määrä on ollut koko maan keskiarvoa alempi. Onko poistojen taso oikealla tasolla?
- Käyttöomaisuuden arvo on selvästi korkeampi kuin Suomessa keskimäärin.

Taseen tarkastelu

Kaikki tapahtunut näkyy taseessa

Tase muuttuu tuloslaskelmasta selviävillä tuloilla ja menoilla (kumuloiduu taseen ali/ylijäämään) ja rahoituslaskelmasta selviävillä investoinneilla.

Tarkastelussa edetään peruskunnan taseesta konsernitaseeseen.

Kunnan ja konsernin lainakanta

Kemijärvi	Kemijärvi	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kunnan lainakanta	€1 000	26 933	27 481	27 579	28 227	28 613	32 197	32 653	32 911	34 459	32 698
	€/as	3 162	3 265	3 325	3 488	3 584	4 080	4 205	4 296	4 574	4 437
	Verrokkit ka €/as	1 748	1 767	1 881	2 085	2 352	2 550	2 636	2 782	2 860	2 945
	Maan ka €/as	1 756	1 777	1 861	2 088	2 333	2 473	2 625	2 750	2 848	2 963
	Järjestys	270	270	266	263	256	266	265	266	267	256
	Ero verrokeihin	12 045	12 605	11 974	11 351	9 835	12 075	12 182	11 599	12 911	10 996
	Ero maan ka	11 976	12 524	12 143	11 328	9 987	12 677	12 270	11 844	13 003	10 864
	Vero-%	24,0	25,4	25,5	25,6	25,3	28,3	28,6	29,2	30,8	29,5
	Verrokkit ka vero-	14,0	14,4	15,1	16,1	17,2	18,4	18,7	19,9	20,4	21,4
	Maan ka vero-%	14,1	14,5	14,9	16,2	17,2	18,1	18,9	20,0	20,6	21,7
	Järjestys	255	260	260	257	248	258	250	249	246	229
	Ero verrokeihin	11 258	11 873	11 245	10 480	9 119	11 242	11 285	10 486	11 576	9 039
	Ero maan ka	11 140	11 834	11 455	10 392	9 126	11 623	11 127	10 398	11 417	8 676

Lainakanta (eur/as ja vero-%) oli 2018 selvästi maan ja verrokkien keskiarvoa korkeampi. Kemijärvi kuuluu Suomen kuntien velkaisimpaan neljännekseen

Kemijärven lainakanta vastaa 29,5 veroprosenttia, kun verrokkikunnissa ja maassa keskimäärin lainakanta vastaa alle 22 prosenttia. Velkaantumista pitää suhteuttaa tuolopohjan kehittymiseen; velkaantuminen on tulevaisuuden veronkorotuksia.

Kunnan ja konsernin lainakanta

Kemijärvi	Kemijärvi	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Konsernin lainakanta	€1 000	66 359	66 455	68 562	73 608	69 206	69 741	68 959	67 228	71 662	66 238
	€/as	7 790	7 894	8 265	9 095	8 669	8 837	8 880	8 775	9 512	8 988
	Verrokut ka €/as	3 212	3 194	3 306	3 600	3 919	4 215	4 385	4 483	4 560	4 712
	Maan ka €/as	3 275	3 342	3 469	3 773	4 121	4 303	4 480	4 640	4 846	5 076
	Järjestys	291	289	289	292	288	287	282	281	283	276
	Ero verrokeihin	38 997	39 570	41 138	44 470	37 923	36 477	34 903	32 885	37 307	31 510
	Ero maan ka	38 460	38 325	39 787	43 071	36 310	35 780	34 165	31 681	35 150	28 827
	Vero-%	59,1	61,5	63,3	66,7	61,1	61,2	60,5	59,7	64,0	59,8
	Verrokut ka vero-	26,1	26,3	26,8	28,1	29,0	30,7	31,5	32,5	32,8	34,5
	Maan ka vero-%	26,1	27,1	27,6	29,0	30,2	31,3	32,1	33,5	34,9	37,1
	Järjestys	288	286	288	289	285	281	278	274	279	262
	Ero verrokeihin	37 042	38 014	39 529	42 589	36 325	34 825	33 043	30 688	34 927	28 055
	Ero maan ka	36 990	37 190	38 713	41 591	35 003	34 114	32 393	29 464	32 602	25 133

- Konsernin lainakanta vastaa lähes 60 veroprosenttia, kun Suomen kuntien keskiarvo on 37,1 %.
- Myös konsernin osalta tulee tarkasti pohtia velkaantumista ja sitä, miten velkaantumisesta selvittään tulevina vuosina.

Katso taseesta staattinen luku ja kehitys – ali/ylijäämä

- Tuloslaskelman alijäämä osoittaa, että säännöllisellä rahoituksella – vuosikatteella – ei ole pystytty kattamaan poistoja (pääsääntö).
- Taseen ali- tai ylijäämä osoittaa tuloslaskelman vuotuiset yhteenlasketut ali- ja ylijäämät.
- Ylijäämä EI OLE sama asia kuin kassassa olevat rahat.

Oma sij.	Kumulat ali/ylj eur/as	2009	2018
	Minimi	1	-1 585
	25 %	76	294
	Keskiarvo	149	1 141
	75 %	223	1 545
	Maksimi	296	8 877
290	Kemijärvi	258	-557

Sij.	Kumulat ali/ylj eur/as	2009	2018
1	Helsinki	22	8 877
2	Kannonkoski	275	8 611
3	Eurajoki	12	7 993
4	Kauniainen	19	5 637
5	Kaskinen	176	4 818
6	Tervola	6	4 470
7	Luhanka	98	4 214
8	Viitasaari	18	4 187
9	Enonkoski	3	4 174
10	Parikkala	10	4 128
11	Oulu	139	4 113
12	Kustavi	41	3 923
13	Miehikkälä	266	3 805
14	Mäntsälä	210	3 775
15	Pietarsaari	190	3 712
16	Pyhäjoki	66	3 658
17	Rautavaara	295	3 603
18	Karvia	37	3 545
19	Puumala	7	3 533
20	Kolari	65	3 502

Sij.	Kumulat ali/ylj eur/as	2009	2018
295	Honkajoki	108	-1 585
294	Kauhajoki	268	-987
293	Teuva	283	-974
292	Lemi	103	-725
291	Jämijärvi	217	-622
290	Kemijärvi	258	-557
289	Akaa	196	-535
288	Kihniö	270	-527
287	Keitele	254	-488
286	Vaasa	213	-488
285	Oripää	244	-468
284	Vehmaa	291	-451
283	Reisjärvi	294	-412
282	Ylivieska	288	-407
281	Laihia	238	-322
280	Haapajärvi	224	-292
279	Loimaa	142	-274
278	Pertunmaa	273	-231
277	Pielavesi	231	-222
276	Vesanto	248	-206

Kunnan ja konsernin antolainat

Kemijärvi	Kemijärvi	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kunnan antolainat	Antolainat 1000 €	942	1 030	1 010	1 239	1 340	1 420	1 253	11 608	11 620	11 529
	Riskiantol. 1000 €				1 239	1 340	1 420	1 253	11 608	11 620	11 529
	Osuus-%				100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
	Antolainat €/as	111	122	122	153	168	180	161	1 515	1 542	1 564
	Antolainat vero-%	0,84	0,95	0,93	1,12	1,18	1,25	1,10	10,31	10,38	10,41
	Verrokkit ka €/as	112	114	135	128	181	216	225	237	254	247
	Verrokkit ka vero-%	0,90	0,92	1,06	0,97	1,20	1,45	1,48	1,55	1,67	1,61
	Maan ka €/as	212	219	225	239	263	317	336	360	367	366
	Maan ka vero-%	1,68	1,71	1,72	1,77	1,85	2,20	2,30	2,46	2,50	2,51
	Kemijärvi	Kemijärvi	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Konsernin antolainat	Antolainat 1000 €	485	429	409	1 727	409	146	618	768	740	736
	Antolainat €/as	57	51	49	213	51	18	80	100	98	100
	Antolainat vero-%	0,43	0,40	0,38	1,57	0,36	0,13	0,54	0,68	0,66	0,66
	Verrokkit ka €/as	22	27	30	17	19	29	24	36	39	37
	Verrokkit ka vero-%	0,19	0,22	0,24	0,13	0,14	0,21	0,17	0,27	0,29	0,28
	Maan ka €/as	48	50	52	53	56	66	55	66	69	70
	Maan ka vero-%	0,40	0,39	0,40	0,39	0,40	0,49	0,38	0,46	0,47	0,49

- Kunnan antolainat ovat verrokkeja ja koko maata korkeammat. Kunnan antolainat ovat kymmenkertaistuneet 2016. Konsernin antolainojen taso on vakiintuneella tasolla.

Takaukset

Kemijärvi	Kemijärvi	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kunnan takaukset	Takaukset 1000 €	24 849	24 205	25 848	26 904	30 075	30 747	7 799	6 566	26 980	24 156
	Ei konserni 1000 €					5 231	982	7 799	6 566	6 357	6 184
	Osuus-%					17 %	3 %	100 %	100 %	24 %	26 %
	Takaukset €/as	2 917	2 875	3 116	3 324	3 767	3 896	1 004	857	3 581	3 278
	Takaukset vero-%	22,12	22,40	23,86	24,38	26,55	27,00	6,84	5,83	24,10	21,80
	Verrokit ka €/as	898	879	865	925	975	1 057	1 097	1 081	1 079	1 038
	Verrokit ka vero-%	7,45	7,33	7,16	7,34	7,35	7,91	8,07	8,00	7,91	7,73
	Maan ka €/as	958	1 012	1 032	1 106	1 162	1 219	1 277	1 302	1 324	1 311
	Maan ka vero-%	7,67	8,25	8,21	8,55	8,52	8,85	9,19	9,46	9,57	9,58

- Takauksien määrä huomattavasti suurempi kuin verrokkien - ja myös koko maan tason yläpuolella.
- Takauksista pääosa on annettu saman konsernin yhteisöille

Talouden tasapaino: Kuntalaki 110 §

- Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää.
- Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä (toimenpideohjelma), joilla kattamaton alijäämä katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena (alijäämän kattamisvelvollisuus).
- Alijäämän kattamisvelvollisuus tarkoittaa sitä, että kunnan on tehtävä aitoa tulosta (tuloslaskelman tulot ovat riittävän paljon suuremmat kuin menot). Myös kertaluontoinen kauppa, jossa myyntihinta ylittää tasearvon riittävän paljon voi poistaa taseen alijäämän. Tämä ei kuitenkaan ole useinkaan riittävä rakenteellinen muutos.

Sekä talousarviossa, mutta myös suunnitelmassa kannattaa katsoa (laskea) toimintakatteen kasvukerrointa, jos kerroin on hyvin pieni, eikä sopeutuskeinoja ole kirjoitettu näkyville, saattaa tasapaino perustua kirjoituspöytätyöhön tai poliittiseen *toivotaan toivotaan – tarkoituksenmukaisuuteen*.

Muita keinoja ”kirjoittaa” tasapaino ovat esimerkiksi tontinmyyntitulot tai epärealistinen verotulon nousu ilman veronkorotusta.

Kunnan arviointimenettely, uusi kuntalaki 118§

Arviointimenettely käynnistyy, jos

- Kunta ei ole kattanut alijäämää (peruskunnan taseessa) säädetyssä määräajassa (huom. siirtymäsäännökset) tai
- Kriisikuntakriteerien perusteella (huom. konsernitiedot v. 2017 lukien):
 - Asukasta kohti laskettu kertynyt alijäämä kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa tai
 - Kaikki seuraavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet säädetyt raja-arvot:
 - Kuntakonsernin vuosikate negatiivinen
 - Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kuntien keskimääräinen
 - Asukasta kohti laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla
 - Kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen vähintään 50 prosenttia

VM kriteerit

Arviointimenettelyn kriteerit 2017 →

1.
kunnan
taseeseen
kertynyt
alijäämä
(neljä tilikautta)

2.
kuntakonsernin
tunnusluvut
(alijäämäkriteeri
tai kaikki neljä
kriteeriä
täytyvät kahdessa
tilinpäätöksessä
peräkkäin)

Arviointimenettely *voidaan* käynnistää,

- jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa.
- Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa, tai rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:
 1. kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia;
 2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;
 3. asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla;
 4. konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

Pykälän 3 momentissa tarkoitettujen tunnuslukujen raja-arvot lasketaan vuosittain Tilastokeskuksen ylläpitämiin konsernitilinpäätösten tietoihin ja kunnan vahvistamaan tuloveroprosenttiin perustuen. Edellä 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettu vuosikate lasketaan ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta. Lisäksi 3 momentin 4 kohdassa tarkoitettu konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa konsernituloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla konsernitaseen lainamäärä kahdeksalla.

Painelaskelmat

Painelaskelmat

Painelaskelma:

- Käsitteellisesti painelaskelma perustuu trendiin ja siihen, että paine saadaan ulos olettaen, että mikään käyttäytymisessä ei muutu. Valtion käyttämä kestävyysvaje on puhdas painelaskelma.
- VM:n jne kanssa on kehitetty sopeutettu trendi, missä otetaan huomioon mennyt kehitys ja tiedossa olevat asiat.
- Trendi- tai painelaskelma ei ole ennuste.

Sopeutettu trendi:

- Lähtötilanteessa kunnan omat arviot toimintakatteen muutoksista 2019-2020 ohitettiin.
- Otettu huomioon:
 - inflaatio.-oletama 1,5 %/v.
 - tiedossa olevat valtionosuusleikkaukset ja valtionosuusuudistus
 - Uusi valtionosuusjärjestelmä on mallinnettu tarveperusteisena. Vuotuiset indeksikorotukset ja inflaatio -> 2019 0 %/v. ja tästä eteenpäin 1,5 %/v.
 - ikääntyminen – kuntakohtainen nettomeno eur/yli 75-vuotias, kuntakohtainen muutos. Jättää huomiotta verotettavan tulon muutoksen eläköitymistilanteessa.
 - Verotulojen muutokset toteutettiin kuntaliiton veroennustekehikon avulla.
 - Korkotasona on kunnan 2018 laskennallinen korkotas.

Painelaskelman perusteet

Tausta-aineistot:

- Kunnan tilinpäätös/tilinpäätösennuste 2018
- uusin talousarvio (toimintakate laskettu trendillä)
- Kuntaliiton veroennustekehikko vuosille 2018–2021
- Valtionosuuspäätökset 2018 ja 2019
- Kuntien tilinpäätökset 1997–2017 (Tilastokeskus)
- Kuntien talous- ja toimintatilasto 2005–2014, Kuntien käyttötalous 2015–2017, tilastokeskus
- Tilastokeskuksen väestöennuste
- Valtionosuusjärjestelmä 2015 (VM, OKM) vaatii siis mallinnuksen, missä on otettava huomioon väestömuutos – jokaiselle ikäryhmälle tulee oma valtionosuus, voidaan olettaa, että olosuhdetekijät pysyvät nykyisellään (kielisyys, saaristolaisuus jne)
- Sote-uudistuksen talousvaikutukset (VM) – mallinnuksessa yhdistetään tilastokeskuksen toiminnalliset tiedot ja valtionvarainministeriön laskentatiedot.

Laskenta:

- Kaikissa tulevaisuuteen menevissä arvioissa huomioitu inflaatiooletus ja toisaalta trendiin perustuvat kertoimet on siten deflatoitu ennen kertoimen määrittämistä.
- Toimintakatteen ja verotettavan tulon kehitys lasketaan eur/asukas ja siihen kohdennetun muutuskertoimen perusteella. Ei siis suoraan euroihin kohdistuen.
- Lähtötietona kunnan tilinpäätös/-ennuste 2018
- Korkokulut ja –tuotot 2018 toteuman mukaan → saadaan laskennalliset korkoprosentit tuleville vuosille
- Muut rahoituserät kunnan arvion perusteella
- Poistot 2018 toteuman mukaan saadaan laskennallinen poistoprosentti tuleville vuosille – laskettava käyttöomaisuuden suhdetta kulloisiinkin poistoprosentteihin.
- Verotulot 2022 veroennustekehikosta, vuodesta 2022 veropohjat muuttuvat historiaan pohjautuvan trendin (eur/as) perusteella
- Valtionosuudet 2019 päätösten mukaan. 2020 mallinnetun valtionosuusjärjestelmän perusteella
- Investoinnit kunnan oman arvion perusteella 2021 vuoteen ja tästä eteenpäin historiaan perustuvalla kertoimella (eur/as)
- Sote-uudistuksen vaikutukset huomioitu VM:n arvioiden mukaisesti. Uudistuksen talousvaikutus 2021 on määritetty kunnan kannalta neutraaliksi
- Laskennan taustalla pyörivät lainakanta ja investoinnit. Lainakannan ja rahoitusmenojen ja tulojen korkotaso vuoden 2018 korkotaso, ei ole arvioitu korkoherkkyyttä (mikä tekee tilanteen usein kunnalle optimistisemmäksi)

Mikä kokonaisuus on kasvanut?

Trendikasvu			Muutos%	Muutos	Osuus
Kemijärvi	2009	2018	2009-18	euroa	muut:sta
Kaikki	46 847	57 119	22 %	10 272	
Non-SOTE	17 757	17 765	0 %	8	0,1 %
SOTE	29 090	39 354	35 %	10 264	99,9 %
Sosiaalitoimi	12 143	18 717	54 %	6 574	64,0 %
Terveydenhuolto	16 947	20 637	22 %	3 690	35,9 %
Perusterveys yms	8 468	9 493	12 %	1 025	10,0 %
Erikoissairaanhoito	8 479	11 144	31 %	2 665	25,9 %

Kemijärvi	2009	2018	Muutos%	Muutos	Osuus
			2009-18	euroa	muut:sta
Kaikki	5 499	7 750	41 %	2 251	
Non-SOTE	2 084	2 410	16 %	326	14,5 %
SOTE	3 415	5 340	56 %	1 925	85,5 %
Sosiaalitoimi	1 425	2 540	78 %	1 114	49,5 %
Terveydenhuolto	1 989	2 800	41 %	811	36,0 %
Perusterveys yms	994	1 288	30 %	294	13,1 %
Erikoissairaanhoito	995	1 512	52 %	517	23,0 %

Verrokki	2009	2018	Muutos-%	Muutos	Osuus
				euroa	muut:sta
Kaikki	1 378 636	1 740 159	26 %	361 523	
Non-SOTE	596 511	705 707	18 %	109 196	30,2 %
SOTE	782 125	1 034 452	32 %	252 327	69,8 %
Sosiaalitoimi	293 629	449 066	53 %	155 437	43,0 %
Terveydenhuolto	488 496	585 386	20 %	96 890	26,8 %
Perusterveys yms	204 135	223 852	10 %	19 717	5,5 %
Erikoissairaanhoito	284 361	361 534	27 %	77 173	21,3 %

- 2009–2018 jopa 99,9 %:ia toimintakatteen trendikasvusta on aiheutunut soten kasvusta.
- Soten osuus kasvusta on verrokkia suurempi

Lähtötilanne – toimintakatteen kasvun trendi 2013-2019 – arvioitu sopeutustarve 5,0 meuroa

	Kemijärvi		Trendi: 2014-2019		2021	2022	2023	2024	2025
	TP 2017	TP 2018	Tpe 2019	2020					
Asukasluku	7 534	7 370	7 233	7 105	6 982	6 864	6 755	6 652	6 550
Verotettava tulo	111 971	110 800	105 145	111 290	113 353	115 106	116 400	117 215	117 541
Veroprosentti	21,00	21,50	21,50	21,50	21,50	21,50	21,50	21,50	21,50
Toimintakate	-55 716	-55 129	-54 790	-55 051	-55 422	-55 815	-56 267	-56 755	-57 240
Verorahoitus	55 060	54 803	53 399	56 150	56 972	57 566	58 027	58 377	58 994
Rahoitustuotot ja -kulut	1 183	1 507	1 449	1 233	1 203	1 181	1 165	1 150	1 136
Vuosikate	527	1 181	58	2 332	2 754	2 932	2 925	2 772	2 890
Poistot	2 385	2 419	2 660	3 999	4 117	4 204	4 228	4 218	4 206
Satunnaiset tulot ja menot			2 300	0	0				
Ylijäämä/alijäämä	-1 843	-1 227	-302	-1 667	-1 363	-1 272	-1 303	-1 446	-1 316
Kumulatiivinen ylij/alij.	-2 878	-4 105	-4 407	-6 073	-7 436	-8 708	-10 011	-11 457	-12 773
Kumulatiivinen ylij/alij./as	-382	-557	-609	-855	-1 065	-1 269	-1 482	-1 722	-1 950
Nettoinvestoinnit	1 756	-826	3 800	6 144	5 704	4 639	4 053	3 991	3 930

Ohjausryhmän keinot talouden tasapainottamiseksi 2020-2022

Ohjausryhmän tavoite

Ohjausryhmän tärkein tavoite on saavuttaa käyttötalouden tasapaino ja turvata kaupungin toimintakyky.

Ohjausryhmän tavoitteena oli löytää pysyviä keinoja talouden tasapainottamiseksi yhteensä viiden miljoonan euron arvosta.

Talouden tasapainottamiskaudeksi sovittiin toimintavuodet 2020-2022. Keinojen vaikuttavuus jatkuu näiden vuosien jälkeenkin.

Prosessi:

- Ohjausryhmä on kokoontunut 7 kertaa ja valtuustolle työtä on esitelty kahdesti.
- Ohjausryhmän puheenjohtajana on toiminut Keskustan valtuustoryhmän puheenjohtaja
- Työn tueksi ohjausryhmä on kuullut viranhaltijoita.
- Henkilöstöryhmien edustajille ohjausryhmän paketin esittely 11.12.2019
- Henkilöstön ja kuntalaisten tiedotustilaisuudet: 15.11.2019, 20.11.2019, 13.1.2020 ja 14.1.2020

Talouden tasapainottamisen keinojen täytäntöönpanosta

- Ohjausryhmä toteaa, että kaikissa palvelujen järjestämistä koskevissa kysymyksissä tulee kiinnittää erityistä huomiota seudulliseen näkökulmaan.
- Ohjausryhmä näkee, että alueellisten työpaikkojen ja palvelujen saatavuuden turvaaminen sekä elinkeinoelämän edellytysten säilyttäminen tarvitsevat tulevaisuudessa yhteistä palveluntuotantoa esimerkiksi
 - Talous- ja henkilöstöhallinnon
 - Sosiaali- ja terveyspalvelujen
 - Ateriapalvelujen
 - Kiinteistönhuollon sekä
 - Rakennusvalvonnan yms. viranomaistehtävien osa-alueilla

Talouden tasapainottaminen

Keinot jakautuvat seuraavasti

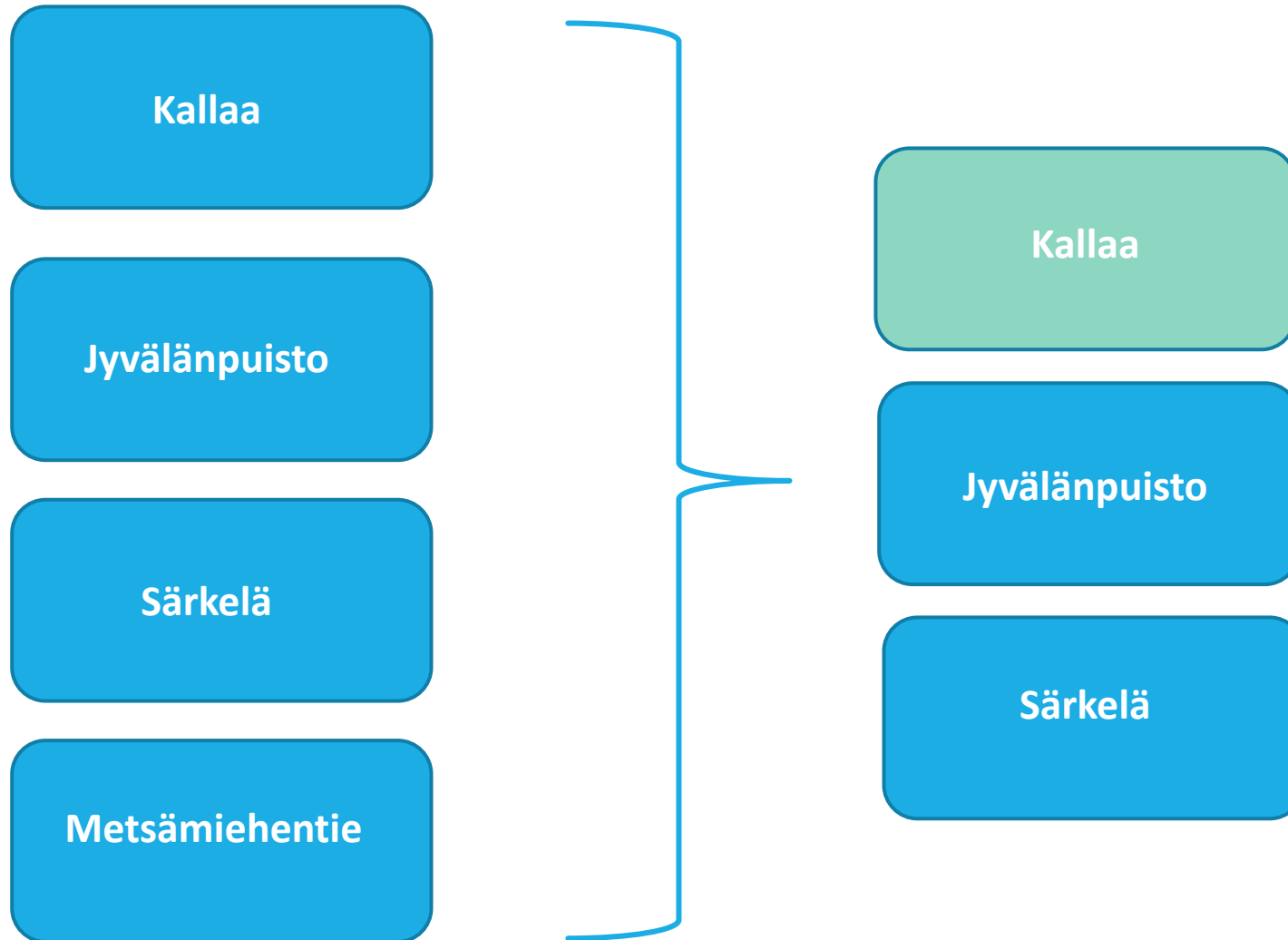
- **Palvelurakenteen muutokset**
- **Toiminnan järjestäminen uudelleen**
 - yhtiöittäminen / ulkoistus
 - tehtävien jakaminen uudelleen organisaation sisällä
- **Toiminnan/palvelun lopettaminen, supistaminen, laadun laskeminen jne.**
- **Yleiset ja juustohöylät**

Talouden tasapainottaminen

- Sopeuttamisella pyritään pysyviin kustannusten alentamiseen – paketti ei sisällä yksittäisiä / kertaluonteisia eriä, kuten esimerkiksi omaisuuden myyntituottoja (sijoitukset tai kiinteistöt).
- On tärkeä huomata, että säästöt eivät toteudu ilman henkilöstövaikutusta. Toteutus lähtee toiminnoista, tehtävien järjestelystä ja työkaluista. Eurot seuraavat rakennemuutoksia.
- Henkilötyövuosisäästöihin pyritään pääsääntöisesti eläköitymistä hyödyntämällä ja määräaikaisten työsuhteiden määrää vähentämällä

Varhaiskasvatus, perusopetus ja lukio

Varhaiskasvatuksen palvelurakenne

Varhaiskasvatuksen palvelurakenteen muutos:

Kallaan päiväkoti muuttuu yksityiseksi päiväkodiksi / palvelusetelillä tuotetuksi palveluksi

Metsämiehentien päiväkoti siirtyy osaksi Jyväskylänpuiston päiväkotia

Uusi päiväkotiverkko säästää:

1. Kasvatuksessa
2. Hallinnossa
3. Kiinteistö- ja puhtauspalveluissa

Palveluverkkomuutoksen kustannussäästö kolmelle vuodelle 348.400 euroa

Kallaa

Nykyiset kustannukset Kallaan päiväkodissa ovat 832.200 euroa vuodessa.

Hoidettavia lapsia 52, joista eskarilaissa 7. (14.11.2019 tilanne)

Säästöarvio on laskettu siten, että kaikkien oletetaan tarvitsevan kokopäivähoitoa. Eskareiden palvelusetelin on laskettu olevan samanhintainen, kuin 3-5 vuotiaiden.

Palvelusetelin hintana on käytetty tiedossa olevaa keskiarvoa (Touhula/Pilke)
Pienten lasten (0-2) hoito 1300 €/kk
Isompien (3-6) 850 €/kk

14.11.2019				
Kallaa	Lasten määrä	Palvelusetelit kuukaudessa	Palvelusetelit vuodessa	Kallaa omana toimintana
0-3	7	9 100	109 200	
4-5	22	18 700	224 400	
Eskarit	23	19550	234600	
Yhteensä	52		568 200	832 209
			Erotus	-264 009

Metsämiehentien päiväkotit Jyväskylänpuiston päiväkotiin

- Metsämiehentien päiväkodin kokonaiskustannukset ovat 347.000 euroa vuodessa.
- Hoidettavia lapsia 23
- Jyväskylänpuiston päiväkodin kokonaiskustannukset ovat 803.000 euroa vuodessa
- Hoidettavia lapsia 88
- Kun päiväkodit yhdistetään, Jyväskylänpuisto toimii (edelleen) seitsemän ryhmäisenä, mutta mahdolliselta lisäryhmän perustamiselta säästytään.
- Yhdessä ryhmässä on kolme aikuista ja 12 tai 21 lasta iästä riippuen. Yhden lisäryhmän kustannus on siten vähintään kolmen kasvattajan palkkakustannuksen verran (105.000)
- 31.12.2018 hoidettavien lasten määrällä arvioituna Metsämiehentien päiväkodin siirtyminen Jyväskylänpuistoon ei vähennä olemassa olevien ryhmien määrää.
- Säästö syntyy Metsämiehentien kiinteistökustannusten poisjäämisestä.
- Lisähyöty, joka jää nähtäväksi, tulee siitä, että olemassa oleviin ryhmiin voidaan sijoittaa lisää lapsia, mutta sille ei voida laskea pakettiin eurotavoitetta.
- **Vuorohoidon tehostaminen – Vuorohoidon keskittämistä yhteen yksikköön jatketaan ja tarvittaessa saatavuutta rajataan.**
- Varhaiskasvatuksen rakennemuutoksen arvioinnin yhteydessä on arvioitava, paljonko Jyväskylänpuiston päiväkodin peruskorjaus/laajennus maksaa – ja sen vaikutus sekä poistoihin että rahoituskustannuksiin.
- Selvää kuitenkin on, että Kemijärven lasten syntyvyys on aleneva ja rakennetta on mahdollisuuksien mukaan pystyttävä tiivistämään edelleen – ja mahdollinen vuosittainen / kausivaihtelu tulee kompensoida palvelusetelihoitoon määrää säätämällä.

Kouluverkko

Laskelmien reunaehdoja

- Oppilasmääränä on käytetty 10.9.2019 tilannetta
- Muut kustannukset on arvioitu tilinpäätöksen 2018 mukaan
- Koulukuljetuskustannusten kasvuksi on arvioitu 20 % - todellinen tarve tarkentuu valmistelun edetessä
- Tuloslaskelmavaikutuksen aikaansaamiseksi painelaskentaan lisätään mahdolliset alaskirjaukset, huomioidaan muutokset poistoissa ja rahoituskustannuksissa.
- Henkilöstökustannukset on arvioitu keskimääräisin palkkakustannuksin.
- **Ryhmäkokona on käytetty laskennallista arvoa;**
 - 1-3 luokkalaisille < 22 oppilasta (arvio todellisesta ryhmäkoosta alle 20 oppilasta)
 - 4-9 luokkalaisille < 25

Hillatien yhteiskoulu 8/2021 alkaen

	Nykytilanne	Hillatie	Muutos htv	Muutos €
Opettajat (alakoulut)	18	15	-3	-159 000
Opettajat (yläkoulut)	20	17	-3	-159 000
Johtavat opettajat	2	1	-1	
Muu opettajaresurssi	2	2		
Ohjaajat	13,5	11	-2,5	-75 000
Siivous	5,5	3,5	-2	-50 000
Ruokahuolto	2,5	2	-0,5	-12 500
Muut avustavat	2	2	0	

	Nykytilanne	Hillatie	Muutos htv	Muutos €
Hallinto	106 000	106000	0	
Opetus	2 440 000	2 047 000	-8,5	-393 000
Ruokailu	325 000	312 500	-0,5	-12 500
Koulukyydit	347 000	416400		69 400
Kiinteistö	848 220	671 850		-176 370
Siivous			-2	-50 000
Poistot	0			
Tilojen muutostöiden rahoituskustannus				
Yhteensä				-562 470
Alaskirjaus				713 000

Kokonaissäästö 562.470 euroa vuodessa. Ilman rahoitus- ja poistovaikutusta

HUOM! Lopullinen tuloslaskelmavaikutus saadaan, kun Hillatien koulun investoinnin rahoitus- ja poistovaikutus huomioidaan ja mahdolliset alaskirjaukset on lisätty painelaskelmaan

Yhden tuotantokeittiön malli

Tuotantokeittiö, tuotanto keskitetty yhteen keittiöön

HYÖDYT:

- Henkilöstökulut pienenevät 4 – 5 henkilötyövuotta (200 000 € - 250 000 €)
 - Nykytilanteessa kahdessa tuotantokeittiössä tarvitaan työntekijäryhmiä tuplaten. Työnjohto, keittäjät, ravitsemustyöntekijät, ruoanjakajat
 - Resurssien, prosessien ja viestinnän sekä tiedottamisen yksinkertaistuminen.
 - Kokonaisuuden hallinta kevenee ja läpinäkyvä
- Elintarvikekustannukset pienenevät, varastojen määrän vähenemisellä kustannukset alenevat (30 000). Nyt elintarvikevarastoja on kahdessa keittiössä.
- Aterioita valmistuu päivän aikana tehokkaasti eri tuotantomenetelmillä, 8 tuntia päivässä samassa tuotantoyksikössä tuottavasti. Keittäjät valmistavat aterioita ma-su tarpeisiin.
- Kuljetuskustannusten pieneminen, vähemmän kuljetussopimuksia. Kolmen sijaan mahdollisesti kaksi toimittajaa, jakeluetäisyydet lyhenevät (km) kun palvelukeittiöitä vähennetään (koulut, päiväkodit)
- Ateriahintojen aleneminen, koska tehdään pienemmällä työntekijä määrällä aterioita
- Säästöt laitehankinnoissa. Laitehankintoja tehty, suunnitellen tuotannon keskittämistä.
- Olemme kilpailukykyisiä yksityisen palvelutuottajan kanssa
- Mikäli tulevaisuudessa yhtiöittäisimme toiminnan, voisimme valmistaa ja myydä pienten naapurikuntien asiakkaille ateriapalveluja
- Vakioidut ruokaohjeet, tuotannonohjausjärjestelmä Jamix käytössä, ruokalistat tuotteistettu, omavalvonnan ohjausjärjestelmä käytössä, palvelusopimukset valmiina

Yhden tuotantokeittiön malli

KAHDEN KEITTIÖN MALLI VS. UUSI TUOTANTOKEITTIÖ

NYKYTILANNE		UUSI KEITTIÖ	
Tulot	1 737 600	Tulot	1 580 000
Henkilöstökustannukset	-885 200	Henkilöstökustannukset	-535 000
Palvelujen osto ml. Siivous	-78 000	Palvelujen osto ml. Siivous	-90 000
Aineet, tavarat ja tarvikkeet	-644 300	Aineet, tavarat ja tarvikkeet	-610 000
Vuokra	-191 600	Vuokra	-262 720
Pääomavuokra	-78 200	Pääomavuokra	-170 000
Maanvuokra	-3 100	Poisto	-135 000
Pääoman tuotto / rahoituskustannus	-75 100	Pääoman tuotto / rahoituskustannus	-35 000
Kiinteistön hoito	-103 400	Kiinteistön hoito	-82 720
Koneiden vuokra	-10 000	Koneiden vuokra	-10 000
Muut kustannukset	-13 100	Muut kustannukset	-13 100
Kustannukset yhteensä	-1 812 200	Kustannukset yhteensä	-1 510 820
Poistot	-18 800		
Tulos	-93 400	Tulos	69 180

Toimintakatesäästö	301 380
---------------------------	----------------

Edellyttää investoinnin (2,7 ME). Tehokkaampi tuotanto mahdollistaa investoinnin kattamisen (isompi poisto ja pääomavuokra).

Kiinteistökustannussäästö riippuu uuden keittiön sijoituspaikasta ja vanhoista tiloista luopumisesta.

Tuotantokeittiö, tuotanto keskitetty yhteen keittiöön

MAHDOLLISIA ONGELMAKOHTIA:

- Ammattitaitoisten työntekijöiden rekrytointi
 - Muutosvastarinta työyhteisössä
 - Uuden palvelutuotantomallin sisäistäminen
- Kemijärvellä valmistuskeittiöt ovat (kiireisen) peruskorjauksen tarpeessa. Toinen valmistuskeittiöistä on jopa niin huonossa kunnossa, että se muodostaa toiminnallisen riskin.
 - Mikäli keittiön peruskorjausinvestoinnit toteutetaan ILMAN palveluverkon uudistusta, investoinnit rasittavat kaupungin taloutta sekä rahoituksen että toiminnan kautta.
 - Kun uusinvestointi toteutetaan yhdessä palveluverkon tiivistämisen kanssa käyttötalouteen saatavat säästöt mahdollistavat rahoituskustannusten kattamisen ts. investointi maksaa itse itsensä takaisin.
 - Investointi on perusteltu toiminnallisen muutoksen kautta säästyvien eurojen avulla.

Myytävät, purettavat yms. kiinteistöt

Myytävät, purettavat yms. kiinteistöt

KEMIJÄRVEN KAUPUNKI

Käytöstä poistetut/poistuvat kiinteistöt ja toimenpiteet

Nimi	Tasearvo 31.12.2019	Liittymien arvot	Yhteensä	Toimenpide	Purkukustannus
Kuumaniemencatu 2 (Kuumaniemencoulu)	15 538	2 168	17 707	Puretaan, kun saadaan viranomaisluvut (2021)	250 000
Koulukuja 15-17 (Isokylän koulut)	341 868	11 741	353 609	Poistetaan käytöstä 2021. Puretaan myydään. Poistoaika 2022	350 000
Lepistöntie 1 (ent. kauppaoppilaitos)	314 961	29 484	344 445	Poistetaan käytöstä 2021. Puretaan myydään. Poistoaika 2023	250 000
Kallaantie 20 (Kallaan pk)	138 761	8 855	147 617	Käytetään loppuun 2023. Myydään/puretaan 2024	100 000
Metsämiehentie 3 (päiväkoti)	131 969	8 075	140 043	Poistetaan käytöstä 2020. Puretaan myydään 2022	60 000
Kuumaniemencatu 2 D (elinkaaritalo)	121 982	3 773	125 756	Poistetaan käytöstä 2020. Jos ei uutta käyttö puretaan myydään 2025	100 000
Värjärintie 6 (Uimahalli)	382 101	29 508	411 609	Käytetään loppuun. Arvio vuoteen 2023	200 000
Myllylammentie 23 (Asuntola A ja B)	139 664	0	139 664	Poistettu käytöstä. Puretaan/ myydään. Poistoaika viimeistään 2021	150 000

Myytävät, purettavat yms. kiinteistöt

Nimi	Tasearvo 31.12.2019	Liittymien arvot	Yhteensä	Toimenpide	Purkukustannus
Sodankyläntie 331	427 149	4 737	431 886	Poistettu käytöstä. Odottaa ratkaisua biosellutehtaasta	200 000
Rajakatu 9A (Hoivakoti Puistola)		16 819	16 819	Poistettu käytöstä. Odottaa ratkaisua biosellutehtaasta	350 000
Seminaarinkatu 7 (Särkelän koulu)	163 692	26 069	189 761	Kiinteistö ei käytössä. Suojelustatus	
Lepistöntie 17 (Puustelli)	36 597	6 944	43 542	Kiinteistö ei käytössä. Myydään 2020	
Koulukatu 2 (Särkelän koulu)	141 395	11 437	152 832	Poistettu käytöstä. Puretaan myydään 2021	180 000
Karsimustie 51 (Savustamo-pakastamo)	27 358	8 645	36 003	Myydään	
Teollisuustie 6 (Työkeskus/halli)	96 801	9 335	106 136	Myydään 2020	
Myllylammentie 1 (Lämpökeskus)	0	16 877	16 877	Vuokrataan varastoksi	
Yhteensä			2 674 305		2 190 000

Huom! Myytävien ja purettavien kiinteistöjen lista on informatiivinen ja se esitetään taustatiedoksi kiinteistökustannusten alentumisen keinolle. Myytävien yms. Lista ei sellaisenaan sitouta kiinteistökohtaisiin toimenpiteisiin. Toimenpiteistä päätetään hallintosäännön mukaan.

Vuodeosaston sopeutus vuodelle 2020

Vaihtoehto 1. henkilöstöresurssin tarkistus

Vuodeosaston koko 30 ss/mitoitus 0,8

→ tarve 24 htv

Nykytila:

Työntekijöitä:

sh 11

lh 23

Yht. 34

(Lomaoikeus max 912 päivää)

HTV

10,4

21,05

➡ nykytilanne 31,45

→ vuosilomasijaistarve 4 htv ympärivuotisesti

Yhteensä 30 ss/0,8 htv, vuosilomat huomioiden

→ tarve on 28 htv

➡ SOPEUTUSTARVE NYKYISESTÄ $31,45 - 28 = 3,45$ htv (noin 150 000€)

	HTV	Kustannussäästö
Nykytilanne	31,45	
0,8 mitoituksen mukainen tarve	28	-150 000 €

Vaihtoehto 2. Nykyisen vuodeosaston organisointi kahteen eri yksikköön

1. Akuuttiyksikkö 15 sairaansijaa/mitoitus 0,8

→ tarve 12 htv

2. Arviointi- ja kuntoutusyksikkö 15 sairaansijaa/mitoitus 0,6

→ tarve 9 htv

Yhteensä 21 htv

(Lomaoikeus max 798 päivää)

→ Vuosilomasijaistarve 3,5 htv ympärivuotisesti

Tarve yhteensä 24,5 htv

Akuuttivuodeosasto 15 ss ja arviointi- ja kuntoutusyksikkö 15 ss vs akuuttivuodeosasto 30 ss

→ säästö 31,45 htv-24,5htv = 6,95 htv (n. 278 000€)

		HTV	Kustannussäästö
Nykytilanne	Akuuttiyksikkö 30 ss (mitoitus 0,8)		31,45
2. eri yksikköä	Akuuttiyksikkö 15 ss (mitoitus 0,8)	12	
	Hoiva- ja kuntoutusyksikkö (mitoitus 0,6)	9	
	Vuosilomat	3,5	
	Yhteensä	24,5	-278 000 €

Keinovalikoima

TALouden TASAPAINOTTAMISEN KEINOJA	2020	2021	2022	Yhteensä / €	Yhteensä / HTV	
Kaupunginhallitus / poikkihallinnolliset keinot						
Toimistopalveluselvitys			200 000	200 000	3-5	Hallinto- ja tukipalveluista on vuosina 2019 ja 2020 eläköitymisten kautta mahdollista vähentää 3,5 htv:tä. Vuosien 2022-2023 on 9 henkilöä jäämässä eläkkeelle ja näistä ehkä voidaan vielä vähentää 2 htv:tä.
Ohjelmistojen, käyttöoikeuksien ja laitekannan kriittinen tarkastelu. Kouluverkkon tiivistymisen vaikutukset tietoliikenne-, laite- ja lisenssikuluihin vuodesta.		20 800	29 200	50 000		
Asiantuntijapalvelujen käytön vähentäminen		20 000		20 000		Asiantuntijapalveluihin 2018 meni 184.000 euroa. Pakollinen asiantuntijapalvelu Tilintarkastus oli 23.300 euroa 2019
Tapahtuma-avustusten vähentäminen	6 000			6 000		Kulttuuriavustusten vastikkeellistaminen 4000 Liikuntahallin vuokrat ja avustusten vastikkeellisuus 2000
Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen alentaminen	30 000	45 000	20 000	95 000		Kuntakokeilu (yhteistyö TE-toimiston kanssa) avainasemassa, yhteistyön lisääminen oppilaitosten ja nuoristyon kanssa. Yhteistyömalli kehittämissyhtiön kanssa yritysyhteistyön lisäämiseksi, Saura säätiön avustuksen tarkastelu sopimuskauden vaihteessa. Sakkomaksuja 430.000 €/2018

TALouden TASAPAINOTTAMISEN KEINOJA	2020	2021	2022	Yhteensä / €	Yhteensä / HTV	
Kaupunginhallitus / poikkihallinnolliset keinot						
Joukkoliikenne		10 000		10 000		Kuljetusten tehostaminen reittisuunnittelua parantamalla ja joitakin vuoroja jättämällä ajamatta
Panostus: muutosjohtaja / muutoksen tuki	-50 000	-50 000				
Vapaa sivistys						
Yhdistetään musiikki- ja kansalaisopiston hallinto		10 000	10 000	20 000	1-2	Säästö mm. toimisto- yms. Tukipalveluista
Kansalaisopiston opetuksen vähentäminen valtiosuustuntien tasolle		30 000		30 000	1-3	Kansalaisopiston säästö opetustuntien (600 h) vähentämisellä ja lisäämällä kaupungin henkilöstö- ja TYHY-koulutusta. Tällä hetkellä opetusta annetaan yli 8.000 tuntia - vähennys on siis alle 8 %
Musiikkiopiston lukukausimaksujen nostaminen	4 500	4 500	4 500	13 500		Musiikkiopiston maksut nostetaan portaittain Rovaniemen tasolle. Otettu huomioon, että käyttö saattaa alentua korotuksesta johtuen

TALouden TASAPAINOTTAMISEN KEINOJA	2020	2021	2022	Yhteensä / €	Yhteensä / HTV	
Varhaiskasvatuksen palvelurakenne						
Kallaan päiväkodin siirtyminen yksityiselle palveluntuottajalle - palvelu hankitaan palvelusetelillä		264 000		264 000	5-7	Nykyiset oman yksikön kustannukset vs. palvelusetelien hinta?
Metsämiehen päiväkodin toiminta loppuu 8/2020	35 100	49 300		84 400		Säästö Metsämiehentien tilojen loppumisesta
Perusopetuksen palvelurakenne						
Kouluverkkouudistus valtuuston päätöksen mukaisesti		234 470	328 000	562 470	7-9	
APIP toiminnan uudistaminen	14 500	20 250		34 750	0,5-1	Koulunkäyntiohjaajat hoitavat 8/2020 alkaen (kouluverkkopäätöksen mukaisesti). Korvaa mahdollisen määräaikaisen lastenhoitajan

TALouden TASAPAINOTTAMISEN KEINOJA	2020	2021	2022	Yhteensä / €	Yhteensä / HTV	
Uimahalli						
Uimahallin asiakasmaksujen korotus	2 000			2 000		
Nuoriso, kulttuuri, vapaa-aika						
Nuorisotoimen henkilöstösäästö toiminnan supistuksessa	5 000	10 000		15 000	0,5-1	

TALouden TASAPAINOTTAMISEN KEINOJA	2020	2021	2022	Yhteensä / €	Yhteensä / HTV	Laskennallinen htv vaikutus
Tekninen lautakunta / Kiinteistöt / Tilapalveluliikelaitos						
Kiinteistönhoidon ulkoistaminen / yhtiöittäminen						17
Kiinteistöjen kunnossapito					<p>Kvalt 24.6.2019 Kiinteistönhoidon ja kunnossapidon henkilöstön siirtyminen Roikka Oy:n palvelukseen Yhdistämisen hyöty: parempi johdettavuus, henkilöstön ristiinkäyttö, kiinteistöjen kehittäminen ja jalostaminen tehostuu. Tavoitteena ulkoisten kustannusten alentaminen, mikä näkyy tilaajien kustannusten alentumisena. Kiinteistönhoidon tarve tulee alentumaan supistuvan palveluverkon myötä.</p>	
Konekeskuksen ulkoistaminen					<p>Kvalt 3.6.2019: Yksityisen kone- ja autokaluston määrää lisätään ja oman konekeskuksen kalusto- ja henkilömäärää vähennetään. Jäljelle jää kaksi kaupungin omistamaa työkonetta ja kuorma-autoa kuljettajineen</p>	2-5

TALOUDEN TASAPAINOTTAMISEN KEINOJA	2020	2021	2022	Yhteensä / €	Yhteensä / HTV	
Tekninen lautakunta / Kiinteistöt / Tilapalveluliikelaitos						
Katujen ja puistojen kunnossapitopalvelujen vähennys	9 500			9 500		Toimenp.rajat,hoitotasot, hoidettavat alueet,kilpailutus
Käytöstä poistuvat kiinteistöt, purettavat myytävät jne. säästö kiinteistökustannuksista, kun päästään eroon		50 000	100 000	150 000	1-2	Tyhjien tilojen kustannus kaupungille 270.000 €/vuosi Kouluverkosta tulevat säästöt on esitetty sivistyksen palvelurakenne -kohdassa - eivät sisälly tyhjien tilojen kustannukseen
Yksityistieavustusten vähentäminen	15 000	15 000		30 000		Yksityistieavustuksia annetaan vuodessa 230.000 euroa
Liikuntapaikkojen määrän ja kunnossapitopalvelujen vähennys / liikuntapaikkojen kunnossapidon siirtäminen seuroille tms. vapaaehtoisille toimijoille		13 500		13 500		Kemijärven hiihtolatujen kunnossapito V.2018-V.2019 yhteensä 136.650, säästötavoite - 10 %

TALouden TASAPAINOTTAMISEN KEINOJA	2020	2021	2022	Yhteensä / €	Yhteensä / HTV	
Vireillä olevat yleiskaavahankkeet viedään loppuun, yleiskaavoitusta tehdään tulevaisuudessa hyvin harkiten	6 500			6 500		Kaavoituksen tarve vähentynyt. Viranomaistehtävien henkilöstökulut ja konsulttipalvelut vähenevät, kun yksityisten kaavatyöt annetaan konsultille
Konepalvelujen osuus palvelujen tuottajana vähenee	5 700			5 700		Yksityisen osuus kasvaa. Palkka-, aine-, tarvike- ja vuokratulot pienenee
Teknisen toimen tehtävien uudelleen järjestely	15 000	15 000		30 000		Luonnollisen poistuman kautta vakituisen henkilöstön määrän vähentyminen (tekniset palvelut)
Energiansäästötoimenpiteet		15 000	15 000	30 000		Investointien toteuttaminen liikelaitoksen toimesta / liikelaitoksen kustannusten alentaminen
Vuokrausasteen nostaminen.	20 000	20 000	10 000	50 000		Vuokrattavien kiinteistöjen pitäminen vuokrattavassa kunnossa. Epäkuranteista rakennuksista luopuminen.

TALouden TASAPAINOTTAMISEN KEINOJA	2020	2021	2022	Yhteensä / €	Yhteensä / HTV	
Ateriapalvelut						
Yhteen tuotantokeittiöön siirtyminen Edellyttää investointia			301 300	301 300	4-6	Nyt aterioita valmistetaan kahdessa keittiössä, toisessa huomattavat peruskorjaustarpeet. Yhteen keittiöön siirtyminen säästäsisi henkilöstö, kuljetus ja tilakustannuksissa
Diettiruokien valikoiman vähentäminen	2 500	2 500		5 000		Yksinkertaistetaan ruokalistaa. Diettiruokien osuus listasta noin 10 % ja esim. kasvisruokavalio hyväksytään diettiruuksi (vaikkei ole lääketieteellistä perustetta)
Laitoshuollon eläköityvien paikkoja ei täytetä		25 000		25 000	1-2	Siivoustyöstä ostopalveluina tehdään noin 28 % (190.000 €/vuosi). Siivoustyön määrä vähenee neliöiden vähentyessä (mm. palveluverkkoratkaisut)
Puhtaus- ja ruokapalvelujen johtamisen yhdistäminen -selvitetään		10 000		10 000	0,5-1	Toiminnan tehostaminen

TALouden TASAPAINOTTAMISEN KEINOJA	2020	2021	2022	Yhteensä / €	Yhteensä / HTV	
Henkilöstön ohjaus, toimintatapojen muutokset jne.						
Lyhyiden 1-3 päivän sijaisuuksien vähentäminen	13 000	14 000		27 000		1 - 3 päivän sijaisuuksien vähentäminen mm. etukäteissuunnittelulla, tarkalla harkinnalla ja henkilöstön joustavalla käytöllä.
Määräaikaisuuksien tarkastelu	25 000	50 000	25 000	100 000	3-4	Määräaikaisten vähentäminen osana palvelurakennetta, mutta tapen mukaan vähennys myös muista määräaikaisista tehtävistä (pl. Pitkäaikaiset sijaiset)
Matkakustannusten ja päivärahojen vähentäminen -25 %		5 000	2 500	7 500		Kaupungin sisällä tapahtuva liikkuminen esim. kiinteistönhoito tai kotihoito jne. oma auto vai kaupungin vuokra-auto
Erilliskorvauksina maksettavien korvausten vähentäminen 20 %		5 000	15 000	20 000		Työajasta maksettavien korvausten, ylitöiden, ylituntien, toimenpidepalkkioiden, päivystyskorvausten yms. Vähentäminen suunnitelmallisuutta lisäämällä ja ohjeistusta tarkentamalla. Vähenee luonnollisesti, kun esim. vuorotyön tekeminen vähenee
Lomarahojen vaihto vapaaksi	25 000	25 000		50 000		Lomarahavapaat kalenteripäivinä 515

TALouden TASAPAINOTTAMISEN KEINOJA	2020	2021	2022	Yhteensä / €	Yhteensä / HTV	
Henkilöstön ohjaus, toimintatapojen muutokset jne.						
Säästövapaiden purkaminen	10 000	20 000		30 000		Pitämättömät vuosilomat, ajopäivä 15.10.2019 - V uosilomat 4873 päivää - S säästövapaat 485 päivää -> puretaan 330 päivää
Työterveyshuollon kustannusten alentaminen Sairauspoissaolojen vähentäminen		10 000	15 000	25 000		Tarkastellaan sopimusta sen osalta, kuinka laajaa työterveyshuoltoa tarjotaan. Harkitaan painopisteen siirtämistä enemmän ennaltaehkäisevälle puolelle Sairauslomina yhteensä 10296 päivää, joka vastaa 40 htv Työterveyshuollon nettokustannus on 2018 = 142.000 euroa ja ta 2019 100.000. 2020 aikana työterveyshuollon sopimus kilpailutetaan (sopimuksessa käytössä jo optiovuosi) Kaupunki pyrkii työhyvinvoinnin lisäämiseen mm. esimiestyön tukemisella, työpaikkaselvitysten tulosten ja korvaavan työn tulosten hyödyntämisellä.
Hankintaohjeistuksen päivittäminen, aineiden tavaroiden ja tarvikkeiden ostojen vähentäminen -5 % kahden vuoden aikana	15 000	15 000	5 000	35 000		
Kokouspalkkioiden vähentäminen / talkookokoukset	3000			3 000		Kokouspalkkioiden määrän vähentäminen. Kokouspalkkioita maksettiin 2018 57.000 euroa ja luottamushenkilöiden vuosityöaikaa korvattiin 12.000 eurolla

TALouden TASAPAINOTTAMISEN KEINOJA	2020	2021	2022	Yhteensä / €	Yhteensä / HTV	
Ikäihmistenpalvelut						
Palvelurakenteen keventäminen	110 000	110 000	110 000	330 000		Ympäri vuorokautisen palveluasumisen vähentäminen, ja korvaaminen palveluasumisella. Kaikkien asumispalvelupäätöksien läpikäynti, ja uudelleen arviointi. Nykyisistä yksiköistä muutettava osa toiminta tehostetusta palveluasumisesta palveluasumiseksi. Tehostetun palveluasumisen palveluseteli nyt 105€, ehdotus palveluasumisen palvelusetelin arvoksi 75€ (nykyinen 60€).
Tehostetun palveluasumisen vähentäminen	340 000	340 000	340 000	1 020 000		Tehostetun palveluasumisen vähentäminen -10 paikkaa/ per vuosi 2020-2022.
Lyhytaikaiseen hoivaan perhehoitoa	10 000			10 000		Lyhytaikaista hoivaa myönnetään esimerkiksi omaishoitajien vapaapäiviksi, tavoitteena rekrytoida perhehoitajia.
Palvelutarpeen tarkempi määrittäminen	5 000	50 000		55 000		Arviointijaksot käyttöön kaikkiin asumispalvelupäätöksiin, arviointijaksot voidaan tuottaa kotiin tai yksikköön. Ympäri vuorokautisten asumispalvelupäätösten hillitseminen.
Kotihoidon kokonaisvaltainen resurssin tarkastelu		80 000		80 000	1-3	Esimiestyön kehittäminen painopisteeksi, sekä koko kotihoidon toimintakulttuurin läpikäynti. Koneellinen annosjakelu ollaan ottamassa käyttöön (vapauttaa yhden henkilötyövuoden) Kotihoidon palveluseteli otettu 1.10.2019 käyttöön.(vapauttaa yhden henkilötyövuoden) Asiakkuusprosessin määrittäminen, ja kaikkien asiakkuuksien asiakassuunnitelmien läpikäynti.

TALouden TASAPAINOTTAMISEN KEINOJA	2020	2021	2022	Yhteensä / €	Yhteensä / HTV	
Ikäihmisten palvelut						
Kotihoidon resurssin laajentaminen kaikkiin yli 18-vuotiaisiin.	9 000	35 000		44 000		Kotihoito antaa kotipalvelua kaikille yli 18-vuotiaille: vammaisille, kehitysvammaisille ja mielenterveys- ja päihdekuntoutujille. Vähentää ostopalveluiden tarvetta.
Ei lakisääteiset palvelut: Ikäihmisten päivätoiminta		36 000		36 000	1-2	Ikäihmisten päivätoiminta: nykymuotoisen päivätoiminnan osa-aikaistaminen tai toiminnan lopettaminen. Tilalle yhdistysten ja järjestöjen järjestämää kerhotoimintaa.
Vammaispalvelut						
Kotihoito	5 000	10 000		15 000		Kotihoitoapu ehdotetaan tuotettavaksi omasta kotihoidosta. Vähentää ostopalveluita.
Asunnonmuutostyöt		5 000		5 000		Asunnonmuutostöiden kartoitus. Tavoitteena apuvälineiden huoltaminen omalla toimintana.
Määräaikaiset asumispalvelu päätökset		20 000	10 000	30 000		Asumispalvelupäätökset tehdään mahdollisuuden mukaan määräaikaiseksi, ei toistaiseksi voimassa oleviksi. Kehitysvammaisten ja vammaisten kotona asumisen vahvistaminen kotihoidon turvin. Tarkistukset määräajoin.

TALouden TASAPAINOTTAMISEN KEINOJA	2020	2021	2022	Yhteensä / €	Yhteensä / HTV	
Terveyspalvelut						
Vuodeosastopaikat	150 000	199 000	195 000	544 000	7-9	Ikäihmisten palvelurakennemuutoksen murros. Vuodeosastopaikkojen vähentäminen vuoden 2021 aikana 5 paikkaa (-4htv) ja vuoden 2022 aikana 5 paikkaa (-4htv). Vuoden 2020 alusta erilliset yksiköt akuuttiosasto 15 paikkaa (htv mitoitus 0,8) ja hoivaosasto 15 paikkaa (htv mitoitus 0,6) pitkäaikaispäätoisilla oleville ja asumispalvelupaikkaa odotaville.
Seudulliset palvelut		50 000		50 000	0,5-1	Perusterveydenhuollon järjestäminen seudullisesti. Seudullisesti lääkärin saatavuuden varmistaminen. Jos lääkäreiden väestövastuu lasketaan 1500 as/ lääkäri, nykyinen lääkäriresurssi olisi 5 lääkäriä, jos väestövastuu nostetaan 1700 as/ lääkäriresurssi olisi 4,3. Nykyisestä resurssista voisi myydä ulkopuolelle 0,5 -1 HTV:tä.
Tehtävän kuvien tarkistaminen		10 000	25 000	35 000	0,5-1	Lääkärin ja sairaanhoitajien tiimityön malli, ja sairaanhoitajien vastaanoton prosenttuaalisen määrän kasvattaminen. Voidaanko etälääkäripalvelu myydä ympäristökuntiin?
Etäpalvelut				0		Lääkäreiden etätöiden mahdollistaminen: reseptien uusiminen, ja kontrollien läpikäyminen etätöinä.
Asiakasmaksujen maksaminen yksikköön: korttimaksu				0		Onko mahdollista osa asiakasmaksuista: vastaanotto, suun terveydenhuolto, fysioterapia maksaa yksikköön, vastaanottohuoneisiin korttimaksupäätteet.

TALouden TASAPAINOTTAMISEN KEINOJA	2020	2021	2022	Yhteensä / €	Yhteensä / HTV	
Terveyspalvelut						
Aukioloaikojen supistus	50 000		25 000	75 000	1-2	Akuuttivastaanotto ma-to klo 8-16, pe klo 8-15 Akuuttivastaanotto arki-iltaisin ma-to klo 16-18, pe klo 15-18 Akuuttivastaanotto viikonloppuisin ja pyhinä klo 8-16, Jatkossa kannattaa miettiä sunnuntain ja pyhäpäivien aukioloa.
Palvelutason lasku				0		Kontrollikäyntien tarkastelu, suun terveydenhuollon käynnit.
Suun terveydenhuolto		25 000		25 000	0,5-1	Nykyinen resurssi: 4,4 hammaslääkärinä, 5 hoitajaa, 1 suuhygienisti. Esitys: 0,4 hammalääkäriresurssin ja 1 hammashoitajan vähennys, ja korvaaminen 1 suuhygienistillä.
ESH:n kustannukset	22 500			22 500		Erikoissairaanhoidon läihpalveluiden tuottaminen lopetetaan, pois lukien psykiatrian ja geriatrian palvelut. Säästöpotentiaali 0,5 htv vähennys, sairaanhoitajan palkasta.
Perhepalvelut						
Sosiaaliohjaajan palkkaaminen	-40 000			-40 000	-1	Peruspalveluiden vahvistaminen:sosiaaliohjaajan palkkaaminen perhepalveluihin, mikäli seudullinen yhteistyö ei etene.
Seudulliset palvelut	10 000	10 000	20 000	40 000		Lastenvalvoja ja lastensuojelun sosiaalityö seudulliseksi palveluksi. Systeminen lastensuojelun koulutus.
Lastensuojelun sijaishuolto	50 000	50 000	50 000	150 000		Sijoitusyksiköiden hoitopäivän kilpailuttaminen, koskee myös nykyisten sijoitusten hinnan kilpailuttamista. Käänteinen kilpailutus.
Tukihenkilötoiminta	5 000	5 000	10 000	20 000		Tukihenkilötoiminta omaksitoiminnaksi. Perhetyöntekijöiden resurssi.
Ei lakisääteiset palvelut	13 000			13 000		Välivuokraus ja sosiaalinen luototus

TALouden TASAPAINOTTAMISEN KEINOJA	2020	2021	2022	Yhteensä / €	Yhteensä / HTV	
Aikuisten psykososiaaliset palvelut						
Oma psykologi	5 000	10 000		15 000		Psykologin palkkaaminen: korvaa ostopalvelulla ostetun psykologin.
Äännekoulu	5 000	15 000		20 000		Puheterapiapalveluihin äännekoulu käyttöön:vähentää ostopalvelu puheterapiaa. Puheterapeutti seudullisena.
Palveluohjaus		10 000		10 000		Psykiatristen päivystyspotilaiden palveluohjaus yhteiseen, keskitettyyn palveluohjaukseen. Tehostettu palveluohjaus.
Neuropsykologinen valmennus	10 000	10 000		20 000		Koulutettu omia valmentajia, lasten ja nuorten 20 valmentajaa, 20 aikuisten valmentajat. Sisältyy tehtävien kuviin. Hyvä toimintamalli.
Henkilöstörakenne	45 000	45 000	45 000	135 000	2-4	Koko aikuisten psykososiaalisten palveluiden henkilöstörakenteen tarkastelu.
Organisaatiomallin uudistaminen				0		Organisaatiomallin kehittäminen 1) sosiaali- ja perhepalvelut 2)Terveyspalvelut 3)Ikäihmisten ja vammaisten palvelut
Korvaushoidon siirtäminen terveyskeskukseen	40 000			40 000	1-2	Nykyisen korvaushoidon siirtäminen terveyskeskukseen.
Tilaratkaisut	10 000			10 000		Tarkastellaan, voinko tällä hetkellä yksityiseltä vuokratuista tiloista siirtyä kaupungin omistamiin tiloihin.

Kaikki yhteensä	2020	2021	2022	Yhteensä / €
Kaupunginhallitus + poikkihallinnolliset	-14 000	45 800	249 200	281 000
Opetus, kulttuuri, liikunta ja vapaa-aika	61 100	622 520	342 500	1 026 120
Tekninen lautakunta / Kiinteistöt / Tilapalveluliikelaitos	74 200	166 000	426 300	666 500
Henkilöstön ohjaus, toimintatapojen muutokset jne.	91 000	144 000	62 500	297 500
Sosiaali- ja terveyspalvelut	844 500	1 125 000	830 000	2 809 500
	1 056 800	2 103 320	1 910 500	5 080 620

Keinot joita ei käytetty

- Ohjausryhmä päätti yksimielisesti rajata seuraavat keinot pois talouden tasapainottamisohjelmasta:
 - Talous ja henkilöstöhallinnon ulkoistaminen
 - Kouluverkkoratkaisun nopeuttaminen vuodella
 - Elinvoimapanostukset
 - Musiikki- ja kansalaisopiston yhdistäminen Rovaniemen kanssa
 - Musiikkiopiston opetuksen rajaaminen
 - Uimahallin lopettaminen
 - Henkilöstön e-passi (ohjausryhmä linjasi, että tyky-setelien käyttö tulisi kohdentaa Kemijärven palveluihin ja monipuolistaa koskemaan myös esim. paikallisia kulttuuripalveluja jne.)
 - Perusterveydenhuollon kokonaisulkoistus
- Ohjausryhmä kuitenkin toteaa, että näitä keinoja joudutaan harkitsemaan tulevina vuosina, jos talouden tasapaino ei rakenteellisten yms. keinojen avulla toteudu.

Mihin riittää? Painelaskelma, kun sopeutus ja alaskirjaukset on huomioitu

	Kemijärvi		Trendi: 2014-2019						
	TP 2017	TP 2018	Tpe 2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Asukasluku	7 534	7 370	7 233	7 105	6 982	6 864	6 755	6 652	6 550
Verotettava tulo	111 971	110 800	105 145	111 290	113 353	115 106	116 400	117 215	117 541
Veroprosentti	21,00	21,50	21,50	21,50	21,50	21,50	21,50	21,50	21,50
Toimintakate	-55 716	-55 129	-54 790	-53 995	-52 261	-50 743	-51 186	-51 664	-52 137
Sopeutus			0	-1 057	-2 103	-1 911	0	0	0
Verorahoitus	55 060	54 803	53 399	56 150	56 972	57 566	58 027	58 377	58 994
Verorahoituksen muutos 1000 e		-257	-1 404	2 751	822	595	461	350	617
Toimintakate/Verorahoitus	101 %	101 %	103 %	96 %	92 %	88 %	88 %	88 %	88 %
Käyttökate	-656	-326	-1 391	2 156	4 711	6 824	6 841	6 714	6 857
Rahoitustuotot ja -kulut	1 183	1 507	1 449	1 237	1 222	1 228	1 247	1 269	1 291
Vuosikate	527	1 181	58	3 393	5 932	8 052	8 089	7 983	8 147
Poistot	2 385	2 419	2 660	3 999	4 117	4 917	4 228	4 218	4 206
Satunnaiset tulot ja menot			2 300	0	0				
Ylijäämä/alijäämä	-1 843	-1 227	-302	-606	1 816	3 135	3 861	3 764	3 942
Kumulatiivinen ylij/alij.	-2 878	-4 105	-4 407	-5 013	-3 197	-62	3 799	7 563	11 505
Kumulatiivinen ylij/alij./as	-382	-557	-609	-706	-458	-9	562	1 137	1 756
Nettoinvestoinnit	1 756	-826	3 800	6 144	5 704	4 639	4 053	3 991	3 930
Lainakanta 1000 eur	34 460	32 698	33 909	36 430	35 971	32 327	28 061	23 839	19 391
Lainakanta eur/as	4 574	4 437	4 688	5 127	5 152	4 710	4 154	3 584	2 960

Mihin riittää? Konsernin kriisimittaus, kun sopeutus ja alaskirjaukset on huomioitu

Konsernin kriisimittarit	TP 2017	TP 2018	Tpe 2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Peruskunnan alijäämä	-2 878	-4 105	-4 407	-5 013	-3 197	-62	3 799	7 563	11 505
..Alijäämää 4 peräkkäisenä vuonna					Täyttyy	Täyttyy	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty
Konsernin alijäämä €/as	961	1 019	997	930	1 206	1 684	2 282	2 883	3 530
... 500 €/as ja 1000 €/as		Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty
Konsernin vuosikate	7 948	8 765	7 642	10 977	13 516	15 636	15 673	15 567	15 731
Kunnan verot	21,00	21,50	21,50	21,50	21,50	21,50	21,50	21,50	21,50
Konsernin lainamäärä	9 512	8 988	9 325	9 848	9 956	9 596	9 119	8 626	8 081
Suht velkaantuneisuus	100	94	98	95	94	90	85	81	76
Konsernin vuosikate		Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty
Kunnan verot		Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy
Konsernin lainamäärä		Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Täyttyy	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty
Suht velkaantuneisuus		Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy
Montako		2	2	2	3	2	2	2	2

Ennakkovaikutusten arviointi

Ennakkovaikutusten arviointi

Kuntaliitto suosituksessa ohjeistetaan, että

- Päättäjien tulee tarkastella useita erilaisia vaikutuksia samanaikaisesti ja kokonaisvaltaisesti. Päätöksiä valmisteltaessa ja tehtäessä tulee ottaa huomioon, miten ne vaikuttavat kuntalaisiin, ympäristöön, organisaatioon ja henkilöstöön sekä talouteen.
 - *Kuntalaisvaikutuksilla* eli ihmisiin kohdistuvilla vaikutuksilla tarkoitetaan päätösesityksen vaikutuksia, jotka voivat kohdistua yhtäältä kunnan palveluja käyttäviin henkilöihin ja toisaalta henkilöihin, jotka asuvat kunnassa mutta eivät käytä palveluja (potentiaaliset asiakkaat). Ihmisiin kohdistuvissa vaikutuksissa tarkastellaan hyvinvoinnin ja terveyden edellytyksiä sekä niiden jakaantumista.
 - *Ympäristövaikutukset* kohdistuvat ihmisten elinoloihin, terveyteen ja viihtyvyyteen, maaperään, luonnon monimuotoisuuteen, ilmastoon, maisemaan, kaupunkikuvaan tai kulttuuriperintöön.
 - *Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset* kohdistuvat eri organisaatioiden välisiin suhteisiin, organisaation tehtäviin tai menettelytapoihin, luottamuselinten toimintaan, henkilöstöön tai hallintoon.
 - *Taloudelliset vaikutukset* kohdistuvat kunnan tuloihin tai menoihin joko niitä lisäämällä tai vähentämällä. Taloudellisiin vaikutuksiin kuuluvat myös yritysvaikutukset, eli se miten kunta mahdollistaa alueellaan yritystoimintaa.
 - Vertailukohtana nykytilanne.
 - Joskus on hyvä arvioida senkin vaikutukset, mitä tapahtuu, jos mitään ei tehdä

ENNAKKOVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

KEINO	Vastuuhenkilö / Aikataulu	Taloudelliset vaikutukset ml. yritysvaikutukset	Kuntalaisvaikutukset ml. lapsivaikutukset	Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Ympäristövaikutukset
		+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta
Toimistopalveluselvitys	Kaupunginjohtaja, talous- ja kehittämisjohtaja, palvelualuejohtaja	+ 200.000 euroa / 3-5 htv	+ palvelun laatu paranee, kun palveluketjut yhdenmukaistetaan, tehtävät jaetaan järkeviin poikkihallinnollisiin kokonaisuuksiin + palvelu saatavissa yhdestä paikasta	+ työntekijöiden tehtävänkuvat saattavat muuttua + työmäärän tasaisempi jakaminen + työn kierto / uusia haasteita +- tuttu työympäristö voi muuttua	ei vaikutusta
Ohjelmistojen, käyttöoikeuksien ja laitekannan kriittinen tarkastelu. Kouluverkkon tiivistymisen vaikutukset tietoliikenne-, laite- ja lisenssikuluihin vuodesta.	palvelualuejohtaja, tietohallintoasiantuntija	50.000	+ ei vaikutusta kuntalaisten saamaan palveluun	+ ohjelmistojen läpikäyminen työllistää, mutta jatkossa selvittää päivittämisellä + ei vaikutusta työn tekemisen laatuun	ei vaikutusta
Asiantuntijapalvelujen käytön vähentäminen	palvelualuejohtajat, kaupunginjohtaja	20.000	+ ei vaikuta kuntalaisten saamaan palveluun	+ toimintatavan muutos, hyödynnetään osaamista talon sisällä, toisissa kunnissa jne.	ei vaikutusta
Tapahtuma-avustusten vähentäminen	Kansalaisopiston rehtori	6.000	+ avustusten muuttamisella vastikkeelliseksi voidaan lisätä tapahtumien määrää + yhtenäinen hakuprosessi ja myöntämisperusteet voivat mahdollistaa uusien hakijoiden avustukset	+ ei juuri vaikutusta henkilöstöön	ei vaikutusta

ENNAKKOVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

KEINO	Vastuuhenkilö / Aikataulu	Taloudelliset vaikutukset ml. yritysvaikutukset	Kuntalaisvaikutukset ml. lapsivaikutukset	Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Ympäristövaikutukset
		+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta
Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen alentaminen	vastuualuepäällikkö, työllisyyskoordinaattori, palvelualuejohtaja	95.000 euron kokonaisvähennys kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen määrästä kolmen vuoden aikana (lähtökohtana vuoden 2019 tilinpäätös) +- Saura-säätiön avustus pienenee sopimuskauden vaihteessa, mikä tarkoittaa toiminnan supistamista kaupungin palvelujen osalta tai toiminnan uudelleen järjestämistä	+ kuntakokeilu TE-toimiston kanssa lisää työnhakijoiden mahdollisuuksia päästä osalliseksi kunnan järjestämästä toiminnasta, kun esim. kontaktointi paranee + Yritysyhteistyön lisääminen lisää työllistymismahdollisuuksia	+ kuntakokeilu mahdollistaa työn monipuolistumisen + työssäoppiminen, monipuoliset välineet, yritysyhteistyön lisääminen voivat lisätä työssä viihtymistä ja jaksamista	ei vaikutusta
Joukkoliikenne	palvelualuejohtaja	10.000 euroa kolmen vuoden aikana	+ joukkoliikenteen reittisuunnittelun parantaminen ei vaikuta kuntalaisten palveluihin	ei vaikutusta henkilöstöön	+ tehokkaampi reittisuunnittelu vähentää tyhjien / vajaiden vuorojen ajamista
Panostus muutostukeen / muutosjohtaja (määräaikainen)	Kaupunginjohtaja	panostus kahden vuoden aikana 100.000 euroa	+ panostus muutoksen tukeen näkyy kuntalaisille "nivelevaiheen" nopeana ylimenona + nopeuttaa uudistusten täytäntöönpanoa	+ tukea operatiiviseen toimintaan ja talouden tasapainottamiskeinojen läpiviemiseen	ei vaikutusta

ENNAKKOVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

KEINO	Vastuuhenkilö / Aikataulu	Taloudelliset vaikutukset ml. yritysvaikutukset	Kuntalaisvaikutukset ml. lapsivaikutukset	Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Ympäristövaikutukset
		+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta
Vapaa sivistys					
Musiikki- ja kansalaisopistojen hallinnon yhdistyminen	vastuualuepäällikkö, palvelualuejohtaja, henkilöstöpalvelut		+ ei vaikutusta annettavaan opetukseen	+ hallinnon tehtävien uudelleen jakaminen	ei vaikutusta
Kansalaisopiston opetuksen vähentäminen valtionosuustuntien tasolle	vastuualuepäällikkö	30.000 euroa + kurssimäärän supistaminen ei vaikuta valtionosuuteen (nyt annetaan vos määräytymisperusteen ylittävällä tasolla opetusta)	- voi tarkoittaa isompia ryhmiä tai kurssin tuntimäärän vähentymistä + opetuksen supistaminen koskee kansalaisopiston ns. ylilaatua ts. opetusta, jota annetaan yli valtionosuusperusteen. Vähennys alle 8 % koko opetustuntimäärästä + pääosa opetuksesta säilyy ennallaan	- joiltakin opettajilta tunnit vähenevät	ei vaikutusta
Musiikkopiston lukukausimaksujen nostaminen	vastuualuepäällikkö	44.500 kolmen vuoden aikana	+ korotukset maltillisia - ei merkittävää vaikutusta opiskelijoiden määrään	ei vaikutusta	ei vaikutusta

ENNAKKOVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

KEINO	Vastuuhenkilö / Aikataulu	Taloudelliset vaikutukset ml. yritysvaikutukset	Kuntalaisvaikutukset ml. lapsivaikutukset	Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Ympäristövaikutukset
		+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta
Varhaiskasvatuksen palvelurakenne					
Kallaan päiväkodin siirtyminen yksityiselle palveluntuottajalle - palvelu hankitaan palvelusetelillä	vastuualuepäällikkö, palvelualuejohtaja, henkilöstöpalvelut	285.600	- lapsille muutos hoitopaikan vaihtuessa + palvelu edelleen saatavissa + uudet toiminnalliset tilat + lisää vaihtoehtoja ja valinnanvapautta	+ henkilöstön työpaikka voi muuttua - yksityinen toimija kilpailee samoista ammattilaisista - valvontavastuu kunnalla	ei vaikutusta
Metsämiehen päiväkodin toiminta loppuu 8/2020	vastuualuepäällikkö, palvelualuejohtaja	84.400	- lapsille muutos hoitopaikan vaihtuessa + palvelu edelleen saatavissa + uudet toiminnalliset tilat	+ henkilöstön työpaikka ja työtehtävät voivat muuttua	
Perusopetuksen palvelurakenne					
Kouluverkko uudistus valtuuston päätöksen mukaisesti	vastuualuepäällikkö, palvelualuejohtaja, henkilöstöpalvelut	562.470	+ terveet, toimivat tilat + parempi johdettavuus + vaikutukset oppilaiden arkeen arvioitu, kun kouluverkko päätös tehtiin - ei muutosta	+ terveet ja toimivat tilat + osan henkilöstön työpaikka ja työtehtävät voivat muuttua	+ kiinteistöjen määrän vähentyminen vähentää kiinteistöjen ylläpitoa ja säästää energiaa + uudet tilat energiatehokkaita
APIP toiminnan uudistaminen	vastuualuepäälliköt	34.750	+ lapsille tai vanhemmille ei vaikutusta	+ tehtäväjärjestelyt tuovat muutoksia	ei vaikutusta

ENNAKKOVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

KEINO	Vastuuhenkilö / Aikataulu	Taloudelliset vaikutukset ml. yritysvaikutukset	Kuntalaisvaikutukset ml. lapsivaikutukset	Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Ympäristövaikutukset
		+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta
Uimahalli					
Uimahallin asiakasmaksujen korotus	vastuualuepäällikkö	2.000	+ ei merkittävää vaikutusta käyttäjille	ei vaikutusta	ei vaikutusta
Nuoriso, kulttuuri, vapaa-aika					
Nuorisotoimen henkilöstösäästö toiminnan supistuessa	vastuualuepäällikkö	15.000	ei vaikutusta	- resurssin vähentyminen voi hankaloittaa töiden järjestämistä	ei vaikutusta
Tekninen lautakunta / Kiinteistöt / Tilapalveluliikelaitos					
Katujen ja puistojen kunnossapitopalvelujen vähennys	vastuualuepäällikkö kunnallistekniikka	9.500	+ katujen ja puistojen kunnossapidon vähennys on niin marginaalinen, ettei sillä ole kuntalaisiin nähden juuri vaikutusta	+ tehtäväjärjestelyt tuovat muutoksia	ei merkittävää vaikutusta
Käytöstä poistetut kiinteistöt, purettavat myytävät jne. säästö kiinteistökustannuksista, kun päästään eroon	Kaupunginjohtaja, liikelaitoksen toimitusjohtaja	150.000	+ käytöstäpoistettujen kiinteistöjen vähentämisellä ei ole vaikutusta kuntalaisten saamiin palveluihin	+ kiinteistönhoidon tehtävien marginaalinen vähentyminen poistuvien kiinteistöjen myötä, helpottaa tehtävien järjestelyä	+ vähentää lämmityksen tarvetta yms. +säästää energiakustannuksissa
Yksityistieavustusten vähentäminen	vastuualuepäällikkö kunnallistekniikka	30.000	+ yksityistieavustusten myöntäminen lakimuutosta vastaavaksi + myöntämisperusteiden tarkastaminen takaa oikeudenmukaisen jaon - alkuvaiheessa uudet hakuehdot ja tiekuntien perustaminen yms. Hankaloittaa kuntalaisten arkea.	+ toimintatavan muutos, kun laki muuttuu	+ ei vaikutusta liikenteen määrään tai laatuun

ENNAKKOVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

KEINO	Vastuuhenkilö / Aikataulu	Taloudelliset vaikutukset ml. yritysvaikutukset	Kuntalaisvaikutukset ml. lapsivaikutukset	Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Ympäristövaikutukset
		+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta
Tekninen lautakunta / Kiinteistöt / Tilapalveluliikelaitos					
Liikuntapaikkojen määrän ja kunnossapitopalvelujen vähennys / liikuntapaikkojen kunnossapidon siirtäminen seuroille tms. vapaaehtoisille toimijoille	vastuualuepäällikkö kunnallistekniikka	13.500	+ avaa kaupungin palvelujen tuottamista myös kolmannelle sektorille: urheiluseuroille ja vapaaehtoisjärjestöille	+ vähentää kulkemista helpottaen ilta- ja viikonlopputöiden järjestämistä - valvontavastuu kaupungilla	+ vähentää ajamista kohteelta toiselle, jos kunnossapitoa voidaan tehdä "lähipalveluna" vs. kaupungin työntekijöiden ajaminen paikasta toiseen
Vireillä olevat yleiskaavahankkeet viedään loppuun, yleiskaavoitusta tehdään tulevaisuudessa hyvin harkiten	vastuualuepäällikkö kunnallistekniikka, kaupungingeodeetti	6.500	+ ei vaikutusta kuntalaisten arkeen tai palvelujen saamiseen	+ toimintatavan muutos, ostopalvelujen hyödyntäminen	ei vaikutusta
Konepalvelujen osuus palvelujen tuottajana vähenee	vastuualuepäällikkö kunnallistekniikka	5.700	+ ei vaikutusta kuntalaisen arkeen tai palvelujen saamiseen - ei väliä, kuka palvelun tuottaa, kun työt tulee tehdyksi	+ toimintatavan muutos, ostopalvelujen hyödyntäminen	ei vaikutusta

ENNAKKOVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

KEINO	Vastuuhenkilö / Aikataulu	Taloudelliset vaikutukset ml. yritysvaikutukset	Kuntalaisvaikutukset ml. lapsivaikutukset	Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Ympäristövaikutukset
		+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta
Tekninen lautakunta / Kiinteistöt / Tilapalveluliikelaitos					
Teknisen toimen tehtävien uudelleen järjestely	vastuualuepäällikkö kunnallistekniikka	30.000	+ ei vaikutusta kuntalaisten arkeen tai palvelujen saatavuuteen	+ toimintatavan muutos, tehtävien jakaminen vastaamaan olemassaolevaa palvelurakennetta ja -tarvetta	ei vaikutusta
Energiansäästötoimenpiteet	Liikelaitoksen johtaja	30.000	+ ei vaikutusta kuntalaisten arkeen tai palvelujen saatavuuteen	+ toimintatapojen muutos + uusien laitteiden ja järjestelmien käyttöönotto helpottaa arkea	+ säästää esim. lämmityskustannuksissa, sähkön kulutuksessa
Vuokrausasteen nostaminen.	Liikelaitoksen johtaja	50.000	+ ei vaikuta kuntalaisten arkeen	+ toimintatavan muutos, aktiivinen asuntojen, toimitilojen yms. Markkinointi	ei vaikutusta
Ateriapalvelut					
Yhteen tuotantokeittiöön siirtyminen Edellyttää investointia	Liikelaitoksen johtaja, ruokapalvelupäällikkö, talousjohtaja (rahoitus)	301.300	+ ateriakustannus pienenee + yhdenmukainen hyvä laatu + toimitusvarmuus	+ eläköitymisen hyödyntäminen + parempi mahdollisuus työn suunnitteluun + johdettavuus paranee	+ toiminnalliset riskit poistuvat - yksi yksikkö on haavoittuva, ilman suunnittelua poikkeustilanteiden varalle

ENNAKKOVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

KEINO	Vastuuhenkilö / Aikataulu	Taloudelliset vaikutukset ml. yritysvaikutukset	Kuntalaisvaikutukset ml. lapsivaikutukset	Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Ympäristövaikutukset
		+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta
Ateriapalvelut					
Diettiruokien valikoiman vähentäminen	Ruokapalvelupäällikkö	5.000	+ diettiruokaa tarjotaan vain lääketieteellisiin perusteisiin + tasa-arvoisuus lisääntyy (ei kadehdita)	+ vähentää moninkertaista työtä	ei vaikutusta
Laitoshuollon eläköityvien paikkoja ei täytetä	vastuualuepäällikkö	25.000	+ palveluverkon supistuessa selvitään vähemmällä henkilöstöllä - ei vaikutusta laatuun	+ työn vähentyessä voidaan vähentää henkilöstöä, ei vaikutusta työkuormaan	ei vaikutusta
Puhtaus- ja ruokapalvelujen johtamisen yhdistäminen - selvitetään	Liikelaitoksen johtaja, vastuualuepäällikkö, henkilöstöpalvelut	10.000	ei vaikutusta	+ uuden keittiön myötä on mahdollisuus ottaa lisää ateriovolyymia ilman, että lisää merkittävästi työkuormaa + varmistaa työpaikkojen säilymistä Kemijärvellä	ei vaikutusta

ENNAKKOVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

KEINO	Vastuuhenkilö / Aikataulu	Taloudelliset vaikutukset ml. yritysvaikutukset	Kuntalaisvaikutukset ml. lapsivaikutukset	Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Ympäristövaikutukset
		+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta
Henkilöstön ohjaus, toimintatapojen muutokset jne.					
Henkilöstön ohjaus, toimintatapojen muutokset jne. Sisältää mm. sijaisuuksien ja määräaikaisuuksien vähentämistä, matkakustannusten ja erilliskorvausten määrän pienentämistä, työterveyshuollon ja hankintojen kustannusten alentamista sekä kokouspalkkioiden vähentämistä	palvelualuejohtajat, henkilöstöpalvelut	297.500	+ Henkilöstön ohjauksella ja toimintatapojen muutoksilla ei ole vaikutusta kuntalaisten saamiin palveluihin	+ lakisääteisen tai työehtosopimusten tason alapuolelle ei mennä + ohjeistuksen tarkistaminen yhdenmukaistaa käytännöt + etukäteissuunnittelun merkitys korostuu	ei vaikutusta

ENNAKKOVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

KEINO	Vastuuhenkilö / Aikataulu	Taloudelliset vaikutukset ml. yritysvaikutukset	Kuntalaisvaikutukset ml. lapsivaikutukset	Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Ympäristövaikutukset
		+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta
Sosiaali- ja terveystaloudet					
Ikäihmisten palvelurakenteen keventäminen	Palvelualuejohtaja, vastuualuepäällikkö, talouspalvelut	(330 000) Vahvistaa taloutta, kun ympärivuorokautisen hoivan tarve vähenee.	Palvelutarpeen määrittäminen tarkentuu, ja asukaskohtaisesti toimintakyky voi myös parantua.	Henkilöstön työhön tulee muutoksia, kun työn painopiste siirtyy enemmän kotihoitoon ja avopalveluun.	Vaikutus ympäristöön, jos uusia yhteisöllisen asumisen muotoja tuotetaan tulevaisuudessa nykyistä enemmän.
Tehostetun palveluasumisen vähentäminen	Palvelualuejohtaja, vastuualuepäällikkö, talouspalvelut	(1 020 000)+ Vahvistaa taloutta, kun tehostetun palveluasumisen paikkamäärä pienenee ostopalveluista. -Vähentää paikallisten yritysten käyttöä.	Vaikutusta yksittäisiin ikäihmisiin, kun asumispalveluiden sijaan tarkastellaan yöaikaisen avuntarvetta. Ympärivuorokautinen hoiva vain niille, joilla siihen on tarvetta.	Henkilöstön työhön tulee muutoksia, kun työn painopiste siirtyy enemmän kotihoitoon ja avopalveluun.	Vaikutus ympäristöön, jos uusia yhteisöllisen asumisen muotoja tuotetaan tulevaisuudessa nykyistä enemmän.
Lyhytaikaiseen hoivaan perhehoitoa	Vastuualuepäällikkö	(10 000)Vahvistaa taloutta, kun lyhyt aikaiset hoitovuorokaudet tuotetaan perhehoidolla.	Palvelu voi parantaa ikäihmisten lyhytaikaisen hoidon palvelun laatua. Perhehoito koetaan yleensä inhimillisemmäksi tavaksi tuottaa hoivapalveluita, kuin asumisyksikössä tai vuodeosastolla tapahtuva lyhytaikainen hoiva.	Ei vaikutusta henkilöstöön, lyhytaikainen hoiva tuotettu ostopalveluna.	Ei vaikutusta ympäristöön.

ENNAKKOVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

KEINO	Vastuuhenkilö / Aikataulu	Taloudelliset vaikutukset ml. yritysvaikutukset	Kuntalaisvaikutukset ml. lapsivaikutukset	Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Ympäristövaikutukset
		+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta
Sosiaali- ja terveystaloudet					
Palvelutarpeen tarkempi määrittäminen	Vastuualuepäällikkö	(55 000) Vahvistaa taloutta, kun palveluntarpeet määritetään tarkemmilla kriteereillä.	Palvelutarve arvioidaan tiukemmilla kriteereillä, ne jotka eivät täytä kriteereitä, eivät enää saa palvelua.	Henkilöstön työhön tulee muutoksia, kun palvelutarpeenarvioinnissa tulee noudattaa yhteisiä kriteereitä. Yhtenäistää työnkuvia.	Ei vaikutusta ympäristöön.
Kotihoidon kokonaisvaltainen resurssin tarkastelu	Vastuualuepäällikkö, henkilöstöpalvelut	(80 000) Vahvistaa taloutta, jos henkilökunnanresurssi saadaan tehokkaampaan käyttöön.	Yhdenvertainen kohtelu kaikkien asiakkaiden kohdalla lisääntyy. Voi vaikuttaa yksittäisen asukkaan palveluihin.	Henkilöstön työhön tulee muutoksia, kun työntekijät joutuvat omaksumaan uudenlaisen toimintakulttuurin.	Ei vaikutusta ympäristöön.
Kotihoidon laajentaminen kaikkiin yli 18-vuotiaisiin.	Palvelualuejohtaja, vastuualuepäälliköt	(44 000) Vahvistaa taloutta, jos omalla toiminnalla saadaan vähennettyä ostopalvelun käyttöä. Vähentää paikallisten yritysten käyttöä.	Ei välitöntä vaikutusta yksittäisen kuntalaisten palveluihin.	Henkilöstön työhön tulee muutoksia, kun työntekijät joutuvat omaksumaan uudenlaisen toimintakulttuurin.	Ei vaikutusta ympäristöön.
Ikäihmisten päivätoiminnasta luopuminen	Palvelualuejohtaja, vastuualuepäällikkö	(36 000) Vahvistaa taloutta, jos päivätoiminnan menot poistuu kokonaan. Vähentää paikallisten yritysten käyttöä.	Saattaa heikentää kotona asuvien ikäihmisen ennaltaehkäiseviä palveluita, jos kunnallisen toiminnan tilalle eisaada aktivoitua vastaavaa toimintaa yhdistys/järjestövoisesti.	Merkitsee henkilötövuoden vähentymistä.	Ei vaikutusta ympäristöön.

ENNAKKOVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

KEINO	Vastuuhenkilö / Aikataulu	Taloudelliset vaikutukset ml. yritysvaikutukset	Kuntalaisvaikutukset ml. lapsivaikutukset	Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Ympäristövaikutukset
		+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta
Sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut					
Kotihoidon toiminnan tehostaminen ja kustannusvaikutusten saaminen yhden alueen ulkoistamisella, tai kokonaisulkoistamisella.	Palvelualuejohtaja, vastuualuepäällikkö, talouspalvelut	Vahvistaa taloutta, jos kilpailutuksessa ostopalveluna tuotettu kotihoito on edullisempaa kuin omana palveluna tuotettu kotihoito. Vahvistaa yksityisten palveluntuottajien taloutta.	Ei välitöntä vaikutusta yksittäisen kuntalaisten palveluihin.	Merkittäviä muutoksia henkilöstöön.	Ei vaikutusta ympäristöön.
Vammaispalvelut					
Kotihoito: Kotihoitoapu ehdotetaan tuotettavaksi omasta kotihoidosta. Vähentää ostopalveluita.	Vastuualuepäälliköt	Vahvistaa taloutta, jos omalla toiminnalla saadaan vähennettyä ostopalvelun käyttöä. (kustannusvaikutus huomioitu ikäihmisten palveluihin. Vähentää paikallisten yritysten käyttöä.	Ei välitöntä vaikutusta yksittäisen kuntalaisten palveluihin.	Henkilöstön työhön tulee muutoksia, kun työntekijät joutuvat omaksumaan uudenlaisen toimintakulttuurin.	Ei vaikutusta ympäristöön.
Asunnonmuutostyöt	Vastuualuepäällikkö	(5 000) Vahvistaa taloutta, jos omalla toiminnalla saadaan vähennettyä ostopalvelun käyttöä. Vähentää paikallisten yritysten käyttöä.	Ei välitöntä vaikutusta yksittäisen kuntalaisten palveluihin.	Kaupungin henkilöstön työhön tulee muutoksia, kun työntekijät tuottavat asunnosmuutostöitä, työnkuva monipuolistuu.	Ei vaikutusta ympäristöön.

ENNAKKOVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

KEINO	Vastuuhenkilö / Aikataulu	Taloudelliset vaikutukset ml. yritysvaikutukset	Kuntalaisvaikutukset ml. lapsivaikutukset	Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Ympäristövaikutukset
		+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta
Sosiaali- ja terveystaloudet					
Vammaispalvelut					
Määräaikaiset asumispalvelu päätökset	Vastuualuepäällikkö	(30 000) Vahvistaa taloutta, jos saadaan vähennettyä ostopalvelun käyttöä.	Vaikuttusta yksittäisiin erityisryhmä palvelun piirissä oleviin, kun asumispalveluiden sijaan tarkastellaan kotiin vietävää apua asumispalveluyksikön sijaan.	Ei vaikutusta henkilöstöön.	Ei vaikutusta ympäristöön.
Terveystaloudet					
Hoitajamitoitus	Palvelualuejohtaja, vastuualuepäällikkö, henkilöstöpalvelut	(290 076 ja -7htv) Vahvistaa taloutta, kun henkilöstökulut vähenee.	Ei välitöntä vaikutusta yksittäisen kuntalaisten palveluihin.	Henkilöstön työhön tulee muutoksia, kun työntekijät joutuvat omaksumaan uudenlaisen toimintakulttuurin.	Ei vaikutusta ympäristöön.
Vuodeosastopaikat	vastuualuepäälliköt	(332 544 ja 4htv+4htv) Vahvistaa taloutta, kun vuodeosaston kulurakenne kevenee.	Vuodeosastohoitoa voidaan tuottaa paremmin, kun eri potilasryhmät ovat eri yksiköissä.	Henkilöstön työhön tulee muutoksia, kun työntekijät joutuvat omaksumaan uudenlaisen toimintakulttuurin.	Ei vaikutusta ympäristöön.
Seudulliset palvelut	Kaupunginjohtaja, palvelualuejohtaja, vastuualuepäälliköt	(50 000) Vahvistaa taloutta, jos henkilöstöresurssia voidaan käyttää seudullisesti.	Vahvistaa kuntalaisten saamia palveluita seudullisesti.	Henkilöstön työhön tulee muutoksia, jos seudullinen työ vaatii liikkumista toisiin kuntiin.	Ei vaikutusta ympäristöön.

ENNAKKOVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

KEINO	Vastuuhenkilö / Aikataulu	Taloudelliset vaikutukset ml. yritysvaikutukset	Kuntalaisvaikutukset ml. lapsivaikutukset	Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Ympäristövaikutukset
		+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta
Sosiaali- ja terveystaloudet					
Terveystaloudet					
Tehtävänkuvien tarkistaminen	Vastuualuepäällikkö, henkilöstöpalvelut	(35 000) Vahvistaa taloutta.	Sairaanhoidtajien tehtävä painottuu vastaanotonmallissa, lääkärin konsultatiivinen työote vahvistuu.	Henkilöstön työhön tulee muutoksia, kun työntekijät joutuvat omaksumaan uudenlaisen toimintakulttuurin.	Ei vaikutusta ympäristöön.
Etäpalvelut	Vastuualuepäällikkö, tietohallinto-asiantuntija	Vahvistaa taloutta, jos etäpalvelu saadaan myytyä ympäristökuntiin.	Jos etäpalvelut saadaan kuntalaisten käyttöön, monipuolistuu palveluiden saatavuus.	Henkilöstön työhön tulee muutoksia, kun työntekijät joutuvat omaksumaan uudenlaisen toimintakulttuurin.	Ei vaikutusta ympäristöön.
Asiakasmaksujen maksaminen yksikköön: korttimaksu	vastuualuepäälliköt, talouspalvelut	Vahvistaa kassaa, jos osa asiakasmaksuista saadaan kerättyä reaaliaikaisesti.	Jos korttimaksu saadaan kuntalaisten käyttöön, helpottaa maksutapahtumaa.	Henkilöstön työhön tulee muutoksia, kun työntekijät joutuvat omaksumaan uudenlaisen toimintakulttuurin.	Ei vaikutusta ympäristöön.
Aukioloaikojen supistus	palvelualuejohtaja, vastuualuepäälliköt	(75 000) Vahvistaa taloutta, kun henkilöstökulut vähenee.	Vaikuttaa kuntalaisten myöhäisillan ja viikonloppujen terveystaloudet saatuuteen heikentävästi.	Henkilöstön työhön tulee muutoksia, kun työntekijät joutuvat omaksumaan uudenlaisen toimintakulttuurin, ja opastamaan kuntalaisia uusissa saatavuus ajoissa.	Voi lisätä ilta ja viikonloppuista kyyditystä Rovaniemelle.

ENNAKKOVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

KEINO	Vastuuhenkilö / Aikataulu	Taloudelliset vaikutukset ml. yritysvaikutukset	Kuntalaisvaikutukset ml. lapsivaikutukset	Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Ympäristövaikutukset
		+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta
Sosiaali- ja terveystaloudet					
Terveystaloudet					
Palvelutason lasku	Vastuualuepäällikkö, palvelujohtaja	Vahvistaa taloutta, jos henkilöstöresurssi saadaan tehokkaaseen käyttöön.	Vaikuttaa kuntalaisten saamiin terveystalouksien saatavuuteen heikentävästi.	Henkilöstön työhön tulee muutoksia, kun työntekijät joutuvat omaksumaan uudenlaisen toimintakulttuurin.	Ei vaikutusta ympäristöön.
Suun terveydenhuolto	Vastuualuepäällikkö	(25 000) Vahvistaa taloutta, kun henkilöstökulut vähenee.	Ei välitöntä vaikutusta yksittäisen kuntalaisten palveluihin, resurssi on tarkistettu nykyisen väestömäärän mukaiseksi.	Henkilöstön työhön tulee muutoksia, kun työntekijät joutuvat omaksumaan uudenlaisen toimintakulttuurin. Suuhygienistien työpanos korostuu, ja hammaslääkärin konsultatiivintyö vahvistuu.	Ei vaikutusta ympäristöön.
ESH:n kustannukset	kaupunginjohtaja, palvelualuejohtaja, vastuualuepäällikkö	(25 000) Vahvistaa taloutta, kun ostopalvelukulut vähenee. Vaarana, että ESH:n kulut nousevat. Tähän sovittava seuranta.	Vaikuttaa kuntalaisten lähipalvelunua tuotettujen erikoissairaanhoidon palveluiden saatavuuteen heikentävästi.	Ei välitöntä vaikutusta henkilöstöön.	Voi lisätä kuljetustarvetta Rovaniemelle.

ENNAKKOVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

KEINO	Vastuuhenkilö / Aikataulu	Taloudelliset vaikutukset ml. yritysvaikutukset	Kuntalaisvaikutukset ml. lapsivaikutukset	Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Ympäristövaikutukset
		+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta
Sosiaali- ja terveystalot					
Perhepalvelut					
Sosiaalihoitajan palkkaaminen	vastuualuepäällikkö, palvelualuejohtaja	(-40 000) Välittömästi heikentää taloutta, kun henkilöstökustannukset nousevat, mutta pitkällä aikavälillä pitäisi vahvistaa taloutta, kun korjaavien palveluiden käyttö vähenee. (Mikäli palveluiden järjestäminen ei seudullisesti etene, tulee harkita sosiaalihoitajan palkkaamista perhepalveluihin.)	Vaikuttaa kuntalaisten saamiin palveluihin vahvistavasti, kun ammatillinen työpanos monipuolistuu ja henkilöstöresurssi lisääntyy.	Vahvistavaa paikallisesti tiimityön mallia, kun ammatillinen työpanos monipuolistuu ja henkilöstöresurssi lisääntyy. Tavoitteena seudullinen yhteistyö.	Ei vaikutusta ympäristöön.
Seudulliset palvelut	Kaupunginjohtaja, palvelualuejohtaja, vastuualuepäälliköt	(40 000) Vahvistaa taloutta, jos henkilöstöresurssia voidaan käyttää seudullisesti.	Vaikuttaa kuntalaisten saamiin palveluihin vahvistavasti, kun ammatillinen työpanos monipuolistuu ja henkilöstöresurssi lisääntyy.	Henkilöstön työhön tulee muutoksia, jos seudullinen työ vaatii liikkumista toisiin kuntiin.	Ei vaikutusta ympäristöön.
Lastensuojelun sijaishuolto	vastuualuepäällikkö	(150 000) Vahvistaa taloutta, jos sijaishuollon kuluja saadaan pienennettyä.	Ei välitöntä vaikutusta yksittäisen kuntalaisten palveluihin.	Ei välitöntä vaikutusta henkilöstöön.	Ei vaikutusta ympäristöön.

ENNAKKOVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

KEINO	Vastuuhenkilö / Aikataulu	Taloudelliset vaikutukset ml. yritysvaikutukset	Kuntalaisvaikutukset ml. lapsivaikutukset	Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Ympäristövaikutukset
		+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta
Sosiaali- ja terveystalvet					
Perhepalvelut					
Tukihenkilötoiminta	vastuualuepäällikkö	(20 000) Vahvistaa taloutta, jos ostopalveluita saada tuotettua omanan toimintana. Vähentää tukihenkilötoimintayritysten käyttöä.	Ei välitöntä vaikutusta yksittäisen kuntalaisten palveluihin.	Henkilöstön työhön tulee muutoksia, kun työntekijät joutuvat omaksumaan uudenlaisen toimintakulttuurin.	Ei vaikutusta ympäristöön.
Psykiatrinen sairaanhoitaja	Vastuualuepäällikkö	Vahvistaa taloutta, jos henkilöstöresurssia voidaan käyttää sisäisenä siirtona.	Vahvistaa koululaisten psykososiaalista ennaltaehkäisevää palvelua.	Henkilöstön työhön tulee muutoksia, kun työntekijät joutuvat omaksumaan uudenlaisen toimintakulttuurin.	Ei vaikutusta ympäristöön.
Ei lakisääteiset palvelut: Välivuokraus ja sosiaalinen luototus	Vastuualuepäällikkö	(13 000) Vahvistaa taloutta, kun palveluiden kustannus poistuu.	Heikentää kyseisen palvelun käyttäjien palveluita.	Ei välitöntä vaikutusta henkilöstöön.	Erityisryhmien asunnonvuokraus saattaa vaikeutua, ja sillä on vaikutusta ympäristöön.

ENNAKKOVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

KEINO	Vastuuhenkilö / Aikataulu	Taloudelliset vaikutukset ml. yritysvaikutukset	Kuntalaisvaikutukset ml. lapsivaikutukset	Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Ympäristövaikutukset
		+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta
Sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut					
Aikuisten psykososiaaliset palvelut					
Oma psykologi	Vastuualuepäällikkö	(15 000) Vahvistaa taloutta, omana toimintana edullisempaa tuottaa kuin ostopalveluna.	Ei välitöntä vaikutusta yksittäisen kuntalaisten palveluihin.	Ei välitöntä vaikutusta henkilöstöön.	Ei vaikutusta ympäristöön.
Äännekoulu	Vastuualuepäällikkö	(15 000) Vahvistaa taloutta, nettipohjainen virtuaalikoulu on joustava ja kustannustehokastapa tuottaa perusäänteiden harjoitusta. Vapauttaa puheterapeutin työajan haastavampien tehtävien pariin.	Vahvistaa lasten äänteiden harjoittamista virtuaalikoulun avulla, ei vaadi välitöntä henkilöstöresursseja. Äänteiden harjoittamisen voi tehdä oman aikataulun mukaan, ei ole sidottu tiettyihin vastaanottoaikoihin.	Henkilöstön työhön tulee muutoksia, kun työntekijät joutuvat omaksumaan uudenlaisen toimintakulttuurin.	Yksittäisten lapsiperheiden liikkuminen vähentyy, kun äänteiden opettelu siirtyy nettipohjaiseksi, joko päivähoiton ympäristöön tai kotiin.
Palveluohjaus	Vastuualuepäälliköt	(10 000) Vahvistaa taloutta, jos henkilöstöresursseja voidaan käyttää tehokkaammin.	Lisää yhdenvertaisuutta, kun psykiatristen päivistyspotilaiden palveluohjaus tulle myös yhteiseen, keskitettyyn palveluohjaukseen	Henkilöstön työhön tulee muutoksia, kun työntekijät joutuvat omaksumaan uudenlaisen toimintakulttuurin.	Ei vaikutusta ympäristöön.

ENNAKKOVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

KEINO	Vastuuhenkilö / Aikataulu	Taloudelliset vaikutukset ml. yritysvaikutukset	Kuntalaisvaikutukset ml. lapsivaikutukset	Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Ympäristövaikutukset
		+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta	+/-/ei vaikutusta
Aikuisten psykososiaaliset palvelut					
Neuropsykologinen valmennus	Vastuualuepäällikkö	(20 000) Vahvistaa taloutta, omana toimintana edullisempaa tuottaa kuin ostopalveluna.	Parantaa kuntalaisten palvelun saatavuutta.	Henkilöstön työhön tulee muutoksia, kun työntekijät joutuvat omaksumaan uudenlaisen toimintakulttuurin.	Ei vaikutusta ympäristöön.
Henkilöstörakenne	Vastuualuepäällikkö, henkilöstöpalvelut	(135 000 1htv+1htv+1htv) Vahvistaa taloutta, kun klinikan kulurakenne kevenee.	Ei välitöntä vaikutusta yksittäisen kuntalaisten palveluihin, resurssi tarkistetaan nykyisen väestömäärän mukaiseksi.	Henkilöstön työhön tulee muutoksia, kun työntekijät joutuvat omaksumaan uudenlaisen toimintakulttuurin.	Ei vaikutusta ympäristöön.
Organisaatiomallin uudistaminen	kaupungin johtoryhmä, palvelualueet, vastuualueet	Vahvistaa taloutta, kun organisaation siilomaisuutta poistetaan, parantaa yhteistyötä.	Ei välitöntä vaikutusta yksittäisen kuntalaisten palveluihin.	Henkilöstön työhön tulee muutoksia, kun työntekijät joutuvat omaksumaan uudenlaisen toimintakulttuurin.	Ei vaikutusta ympäristöön.
Korvaushoidon siirtäminen terveyskeskukseen	Vastuualuepäälliköt	(40 000) Vahvistaa taloutta, jos henkilöstöresurssia voidaan käyttää tehokkaammin.	Korvaushoidon piiriin kuuluvien tasapuolinen kohtelu lisääntyy, kun terveyspalvelut tuotetaan terveyskeskuksesta.	Henkilöstön työhön tulee muutoksia, kun työntekijät joutuvat omaksumaan uudenlaisen toimintakulttuurin.	Ei vaikutusta ympäristöön.
Tilakysymykset	Palvelualuejohtaja	(10 000) Vahvistaa taloutta, jos tilaratkaisuja voidaan käyttää tehokkaammin. Vähentää yksityisten tilojen käyttöä.	Ei vaikutusta kuntalaisten palveluihin.	Ei henkilöstön työhön muutoksia.	Ei vaikutusta ympäristöön.

Tasapainottamisohjelman seuranta

- Kemijärven kaupunginvaltuusto päättää talouden tasapainottamisohjelman hyväksymisestä ja sen sisällyttämisestä talousarvioon ja taloussuunnitelmavuosille.
- Tarkastuslautakunta vastaa valtuuston päätösten toteuttamisen seurannasta
- Paketin keinot on vastuutettu ja johtoryhmä työskentelee pitkäjänteisesti tasapainottamiskeinojen täytäntöönpanemiseksi raportoiden hallitukselle ja valtuustolle osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.
- Tasapainottamisohjelman laatinut ohjausryhmä voi tarvittaessa jatkaa työtään vuoden 2021 ajan, jonka aikana se pitää huolta toimenpiteiden yksityiskohtien valmistelusta päättäen tarvittaessa (lisä)toimenpiteistä työn edetessä.
- Kemijärven kaupunki hankkii tarvittaessa (palkkaa määräaikaisesti tai hankkii ostopalveluna) tukea muutostyöhön määräaikaisen muutosjohtajan muodossa. Muutosjohtajan toimiaika on rajattu etukäteen ja tavoitteena on nopeuttaa ja sujuvoittaa talouden tasapainottamisen täytäntöönpanoa. Panostus muutosjohtajan hankkimiseen on huomioitu osana talouden tasapainottamisen pakettia.

Palvelujen ja osaamisen kehä

Lisäpalveluja

Kehityspotentiaalın mittaus
Elinvoiman mittaus
Operatiivisen johtamisen tuki
Päätäjäkoulutukset
Kiinteistöverokartoitus
Palvelurakenteen auditointi ja uudistaminen
Investointi- ja kannattavuuslaskelmat

Talous- ja toiminta-analyysi

Perustyökalu, jota sovelletaan joustavasti eri tarpeisiin.

Strategiatyö

Tukea kuntalain mukaisen strategian tuottamiseen.

Sopeutustoimien tuki

Palvelupaketti sopeutuksen suunnitteluun ja läpivientiin.

Kuntajakoselvitys

Vapaaehtoiset ja erityiset kuntajakoselvitykset.